

Diagnoza Priorytetowego Obszaru Rewitalizacji CENTRUM na potrzeby realizacji projektu „Fabryka Pełna Życia-rewitalizacja śródmieścia Dąbrowy Górniczej”

RAPORT Z BADANIA UCZNIÓW SZKÓŁ ŚREDNICH
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA I MIAST ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO

Wykonawca

Cieszyn – Dąbrowa Górnicza 2017 r.

Spis treści

1. Opis badania.....	4
1.1 Metodologia badania	4
1.2 Cel badania	4
1.3 Obszar badania	5
1.4 Próba badawcza	7
2. Charakterystyka badanej populacji.....	8
3. Wyniki badania.....	10
3.1 Plany i zawód	10
3.2 Cel i częstotliwość wizyt w centrum.....	19
3.3 Ocena potencjału Centrum.....	24
3.4 Informacje na temat rewitalizacji.....	28
3.5 Potrzeby związane z rewitalizacją	31
4. Podsumowanie i wnioski	34
Spis wykresów.....	40
Spis tabel.....	40
Załącznik 1 - Ankieta	41

1. Opis badania

1.1 Metodologia badania

Prezentowana koncepcja metodologii badawczej, ma na celu zaprezentowanie założeń logiki procesu badawczego prowadzonego na potrzeby realizacji pogłębionej diagnozy Priorytetowego Obszaru Rewitalizacji Centrum (POR Centrum). Proces ten stanowi element realizacji projektu „Fabryka Pełna Życia-rewitalizacja śródmieścia Dąbrowy Górniczej” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

Badanie, którego efektem jest przedmiotowy raport zostało przeprowadzone zostało z wykorzystaniem kwestionariusza ankiety techniką badań audytoryjnych. Wywiady realizowane były w sposób bezpośredni przez ankierów przy użyciu tradycyjnej (papierowej) ankiety. Zakres i treść badania dopasowana została do lokalnych uwarunkowań POR Centrum, celów badania oraz do respondentów.

Badanie stanowi część szerszej koncepcji badawczej, realizowanej metodami ilościowymi na próbach pełnoletnich mieszkańców miasta, przedsiębiorców, uczniów szkół średnich, studentów uczelni zagłębiowskich oraz badań jakościowych z udziałem instytucji i podmiotów z otoczenia biznesowego, społecznego, kulturalnego, samorządowego oraz przedstawicieli mieszkańców miasta Dąbrowa Górnicza. Dane z przeprowadzonych prac badawczych stanowią osobne opracowania.

1.2 Cel badania

Celem badania było zgromadzenie informacji na temat danych społeczno-ekonomicznych uwarunkowań dotyczących badanego obszaru, a także wypracowanie szeregu wniosków i rekomendacji pozwalających w przyszłości na partycypacyjne wypracowanie funkcjonalnego programu rewitalizacji Priorytetowego Obszaru Rewitalizacji Centrum w Dąbrowie Górniczej.

Ze względu na złożoność problematyki badawczej zaproponowanej przez Zamawiającego oraz konieczność spojrzenia na proces rewitalizacji w sposób całościowy, prowadzona praca badawcza skupiała się na trzech elementach, umożliwiających zgromadzenie informacji na temat celu nadrzędnego tj.:

1. otoczeniu gospodarczym,
2. otoczeniu społecznym,

3. procesach rewitalizacji DEFUM.

1.3 Obszar badania

Ze względu na specyfikę procesu rewitalizacji oraz przyjęte założenia badawcze, badanie w szczególności odnosiło się do ściśle określonej części miasta zwana zgodnie z definicją zawartą w dokumencie pn. „Program rewitalizacji: Dąbrowa Górnicza 2022” Priorytetowym Obszarem Rewitalizacji Centrum, w którego skład wchodzi w obszar zdegradowany Śródmieście. Granica obszaru biegnie wzdłuż ulicy Limanowskiego do ul. Przybyłaka, omijając tereny Centrum Handlowego „Pogoria” i dalej ulicą Kościuszki, Sobieskiego, Sienkiewicza do ulicy Dąbrowskiego, a stąd do ulicy 3 Maja i dalej Górnica do Legionów Polskich, uwzględniając teren i obiekty Muzeum Miejskiego „Szygarka”, Zespołu Szkół Zawodowych Szygarka oraz Parafii p.w. Św. Barbary. Dalej granica obszaru biegnie wzdłuż ul. Legionów Polskich (poniżej linii zabudowy) do Al. Róż i dalej przechodząc przez Królowej Jadwigi do ulicy Kołłątaja, następnie Augustynika, Kopernika, Konopnickiej do skrzyżowania z ulicą Limanowskiego. Obszar obejmuje Park Hallera po obu stronach Alei Róż. Obszar obejmuje następujące ulice: 3 Maja, Aleja Róż, Augustynika, Cieplaka (częściowo), Dąbrowskiego (częściowo), Dojazdowa, Górnica, Górników Redenu (częściowo), Kadena Bandrowskiego, Kolejowa, Kołłątaja, Konopnickiej (fragment), Kopernika (fragment), Kościuszki, Królowej Jadwigi (fragment), Limanowskiego, Nowa, Okrzei, Paryska, Plac Wolności, Przybyłaka, Sienkiewicza, Skibińskiego, Sobieskiego, Spokojna, Stara, Wąska, Wierzbowa.

Mapa poglądowa wskazanego obszaru zaprezentowana została poniżej.

Rysunek 1 Mapa pogładowa POR Centrum

Źródło: Opracowanie własne

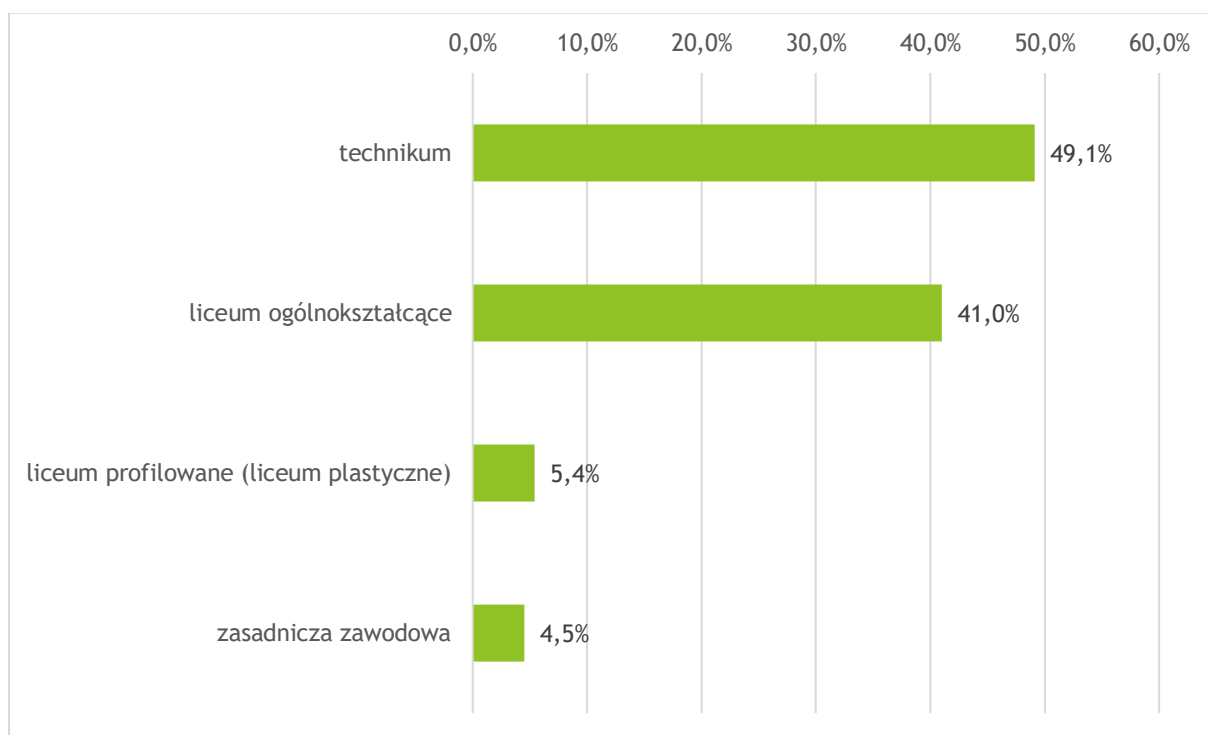
Badanie realizowane było na terenie szkół, w których kształcą się respondenci i respondentki. Były to następujące placówki: I Liceum Ogólnokształcące, II Liceum Ogólnokształcące, V Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Plastycznych – Liceum Plastyczne, Technikum nr 1 funkcjonujące w Zespole Szkół Zawodowych Sztygarka, Technikum nr 2 przy Technicznych Zakładach Naukowych, Technikum nr 3 w Zespole Szkół Ekonomicznych oraz Technikum nr 4 w Zespole Szkół Technicznych.

1.4 Próba badawcza

Wśród osób objętych badaniem znalazło się 776 uczniów i uczennic¹ szkół średnich z miasta Dąbrowa Górnicza, ze szczególnym uwzględnieniem osób kształcących się na kierunkach rzemieślniczych i związanych z sektorem kreatywnym.

Badani najliczniej reprezentowali licea ogólnokształcące (318 osób) i technika (381 respondentów). Odpowiedzi na pytania ankiety udzieliło także 35 uczniów i uczennic szkół zawodowych oraz 42 uczniów i uczennic liceów profilowanych (szkoła plastyczna). Na poniższym wykresie zaprezentowane zostało zestawienie ilościowe respondentów w podziale na typy reprezentowanych szkół.

Wykres 1 Typy szkół

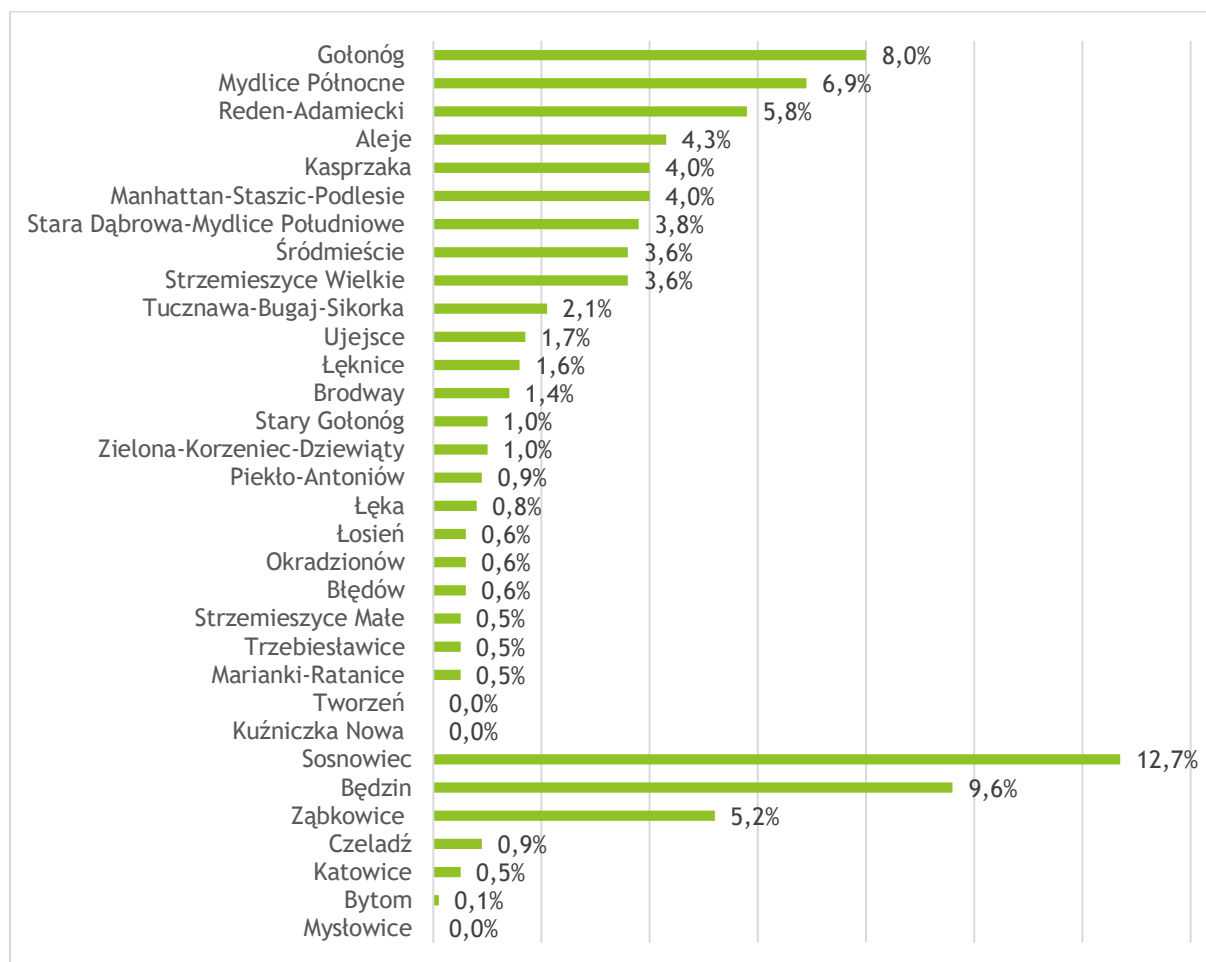
Źródło: badania własne, N=776

¹ Pierwotnie założono realizację badania z 700 uczniami i uczennicami szkół średnich z miasta Dąbrowa Górnicza oraz miast Zagłębia Dąbrowskiego. Po realizacji badań pilotażowych, zakres terytorialny badania ograniczony został do szkół miasta Dąbrowa Górnicza, ponieważ w szkołach znajdujących się na terenie miasta uczą się również osoby z miast Zagłębia Dąbrowskiego oraz innych miast regionu.

2. Charakterystyka badanej populacji

W badaniu udział wzięło 56% uczennic i 44% uczniów szkół średnich z miasta Dąbrowa Górnicza w wieku od 16 do 25 lat. Na poniższym wykresie zaprezentowany został rozkład zamieszkania uczestników badania na terenie miasta Dąbrowa Górnicza (62,6% badanych) oraz poza jego granicami (36,3% respondentów)². Wśród uczniów i uczennic kształcących się w szkołach funkcjonujących na terenie Dąbrowy Górniczej najliczniejszą grupę stanowili respondenci z dzielnic Gołonóg (62 osoby), Mydlice Północne (53 respondentów) oraz Reden–Adamiecki (45 osób). Respondenci i respondentki spoza terenu Dąbrowy Górniczej najliczniej reprezentowali Sosnowiec (98 respondentów), Będzin (74 osoby) i Ząbkowice (40 respondentów). 12% badanych pochodziło z innych niż określone w kafeterii lokalizacji, między innymi z Łazów (13 osób), Olkusza (6 respondentów), Siewierza (6 badanych), Sławkowa (19 respondentów), Wojkowic (9 badanych) i Zawiercia (3 respondentów).

Wykres 2 Miejsce zamieszkania respondentów

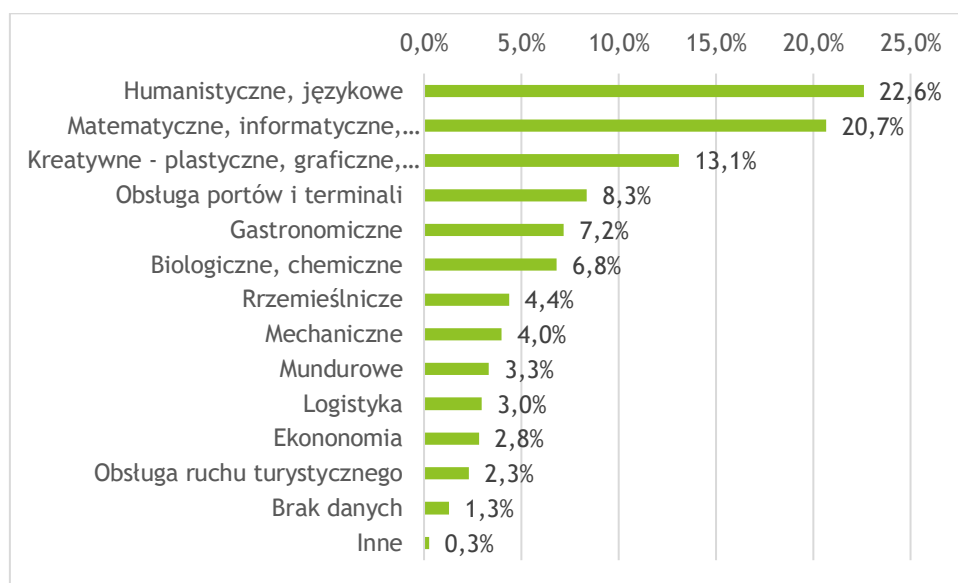
Źródło: badania własne, N=776

² W pytaniu o miejsce zamieszkania odnotowano brak danych na poziomie 1,1%.

Respondenci i respondentki biorący udział w badaniu kształcą się w różnych specjalnościach. Wśród uczniów i uczennic liceów najliczniej reprezentowany był profil językowy (71 respondentów), profil biologiczno-chemiczny (52 osoby), profil humanistyczny (47 respondentów), profil matematyczno-informatyczny (44 badanych), profil prawno-społeczny (43 respondentów) oraz plastyczny. Wśród uczniów i uczennic techników najliczniej reprezentowane były kierunki takie jak: informatyka (84 badanych), eksploatacja portów i terminali (65 respondentów), żywienie i usługi gastronomiczne (53 badanych) i organizacja reklamy (44 respondentów). Ze szkół kształcących zawodowo wypowiedzieli się uczniowie i uczennice kształcący się w zawodach elektromechanik (14 badanych), monter zabudowy (13 respondentów) oraz mechanik pojazdów samochodowych (7 badanych). W badaniu udział wzięło 102 respondentów i respondentek kształcących się do pracy w branży kreatywnej i 34 osoby kształcące się w branży rzemieślniczej. Kierunki kształcenia/ specjalności respondentów przedstawia szczegółowo poniższy wykres.

Wykres 3 Kierunki kształcenia/ specjalności respondentów

Źródło: badania własne, N=776

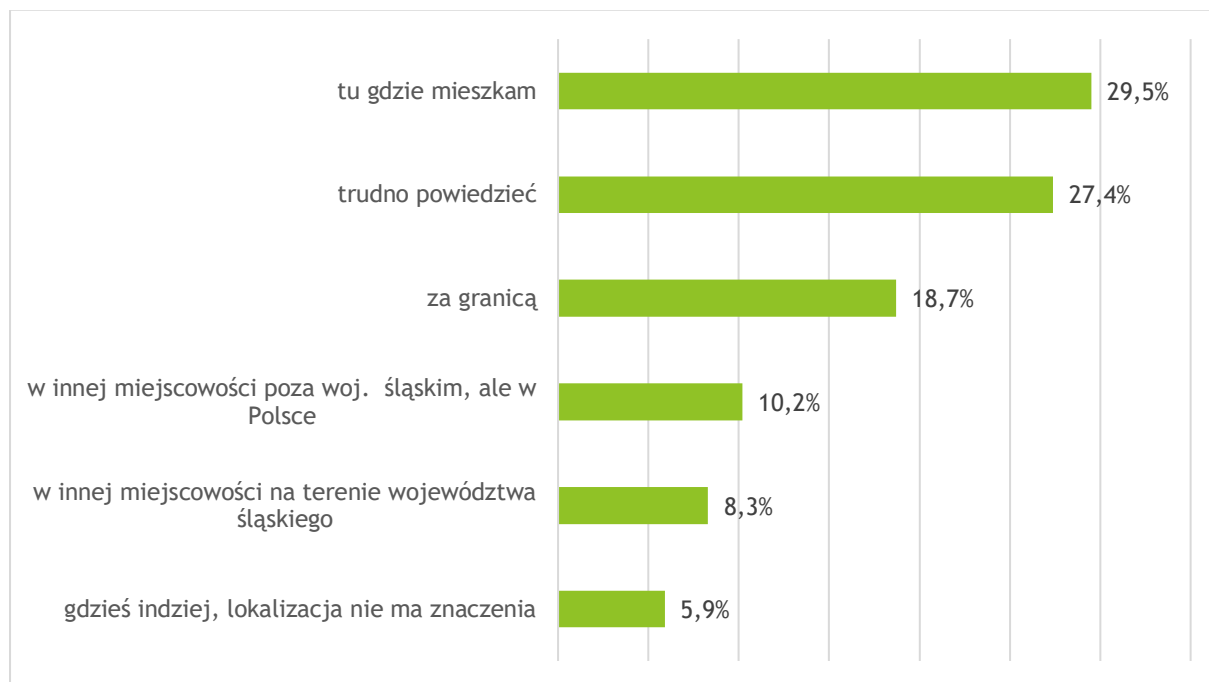
3. Wyniki badania

W rozdziale zaprezentowane zostały wyniki badań ankietowych w podziale na grupy problemów odpowiadających układowi narzędzia badawczego. Działanie to miało na celu odtworzenie toku wypełniania ankiety, a przez to toku myślenia respondentów i respondentek wyrażonego w odpowiedziach na pytania kwestionariusza ankiety.

3.1 Plany i zawód

Blok pytań „Plany i zawód” dotyczył planów życiowych, w tym zawodowych respondentów i respondentek, w perspektywie 5 do 10 lat. Badani w pierwszej kolejności poproszeni zostali o odpowiedź na pytanie o to, gdzie planują mieszkać. Niemal 30% respondentów (228 osób) zadeklarowało, że planuje pozostać w aktualnym miejscu zamieszkania. 212 respondentów i respondentek nie miało na chwilę badania sprecyzowanych planów w tej kwestii. Niemal 19% ankietowanych (145 badanych) planuje przeprowadzenie się zagranicę; 79 respondentów i respondentek zadeklarowało wyprowadzenie się z terenu województwa śląskiego do innego miejsca w Polsce. 64 badanych planuje przeprowadzkę w obrębie województwa śląskiego, natomiast 5,9% badanych deklaruje chęć przeprowadzki, ale nie ma co do jej celu sprecyzowanych planów.

Wykres 4 Plany dotyczące miejsca zamieszkania (perspektywa 5 lat)

Źródło: badania własne, N=776

W poniższej tabeli zaprezentowane zostały informacje dotyczące planowanego miejsca zamieszkania (perspektywa 5 lat) w podziale na mieszkańców i mieszkanki Dąbrowy Górniczej oraz badanych z innych miejscowości. Pozostanie w dotychczasowym miejscu zamieszkania zadeklarowało o 11,7% więcej mieszkańców badanego miasta niż mieszkańców i mieszanek ościennych miejscowości. 6,6% respondentów z podlegającego analizie miasta chciałoby się w ciągu najbliższych 5 lat wyprowadzić z Dąbrowy Górniczej do innego miasta na Śląsku; analogiczne plany deklaruje o ok. 5% mieszkańców innych miejscowości więcej. Wyprowadzić się ze Śląska chciałoby 12,7% mieszkańców okolicznych miejscowości i 8,8% respondentów i respondentek zamieszkujących obecnie Dąbrowę Górniczą. Liczba respondentów deklarujących wyjazd zagranicę z Dąbrowy Górniczej i innych miejscowości jest zbliżona i utrzymuje się na poziomie 18,5%.

Tabela 1 Plany dotyczące miejsca zamieszkania (perspektywa 5 lat; mieszkańcy Dąbrowy Górniczej oraz mieszkańcy innych miejscowości)

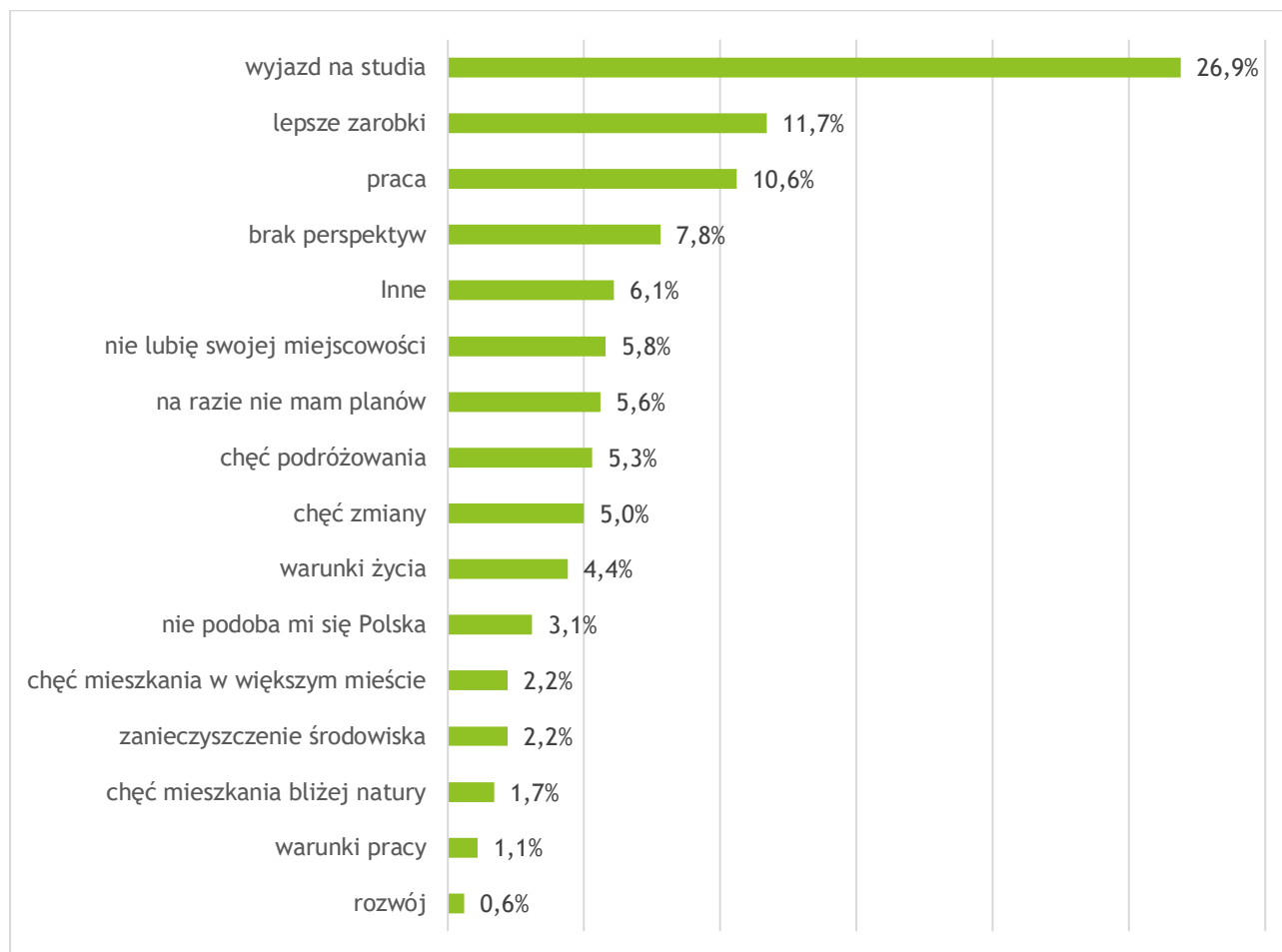
	Dąbrowa Górnicza	Inne miejscowości
tu gdzie mieszkam	33,6%	21,9%
w innej miejscowości na terenie województwa śląskiego	6,6%	11,3%
w innej miejscowości poza woj. śląskim, ale w Polsce	8,8%	12,7%
za granicą	18,9%	18,4%
gdzieś indziej, lokalizacja nie ma znaczenia	4,7%	8,1%
trudno powiedzieć	27,3%	27,2%
brak danych	0,2%	0,4%
	100,0%	100,0%

Źródło: badania własne, N=776

Dane przedstawione w powyższym zestawieniu wskazują na silniejszą tendencję do zmiany miejsca zamieszkania wśród respondentów i respondentek pochodzących z innych miejscowości niż Dąbrowa Górnicza.

Wśród przyczyn planowanej zmiany miejsca zamieszkania wymieniane były głównie dalsze plany edukacyjne. Wyjazd na studia zadeklarowało 26,7% badanych (97 respondentów). Drugą przyczyną zmiany miejsca zamieszkania wskazywaną przez respondentów i respondentki były lepsze zarobki (11,7% wskazań), natomiast trzecią najczęściej wskazywaną przyczyną był brak perspektyw (7,8% wyborów), który zdiagnozowało 28 badanych.

Wykres 5 Przyczyny planowanej zmiany miejsca zamieszkania

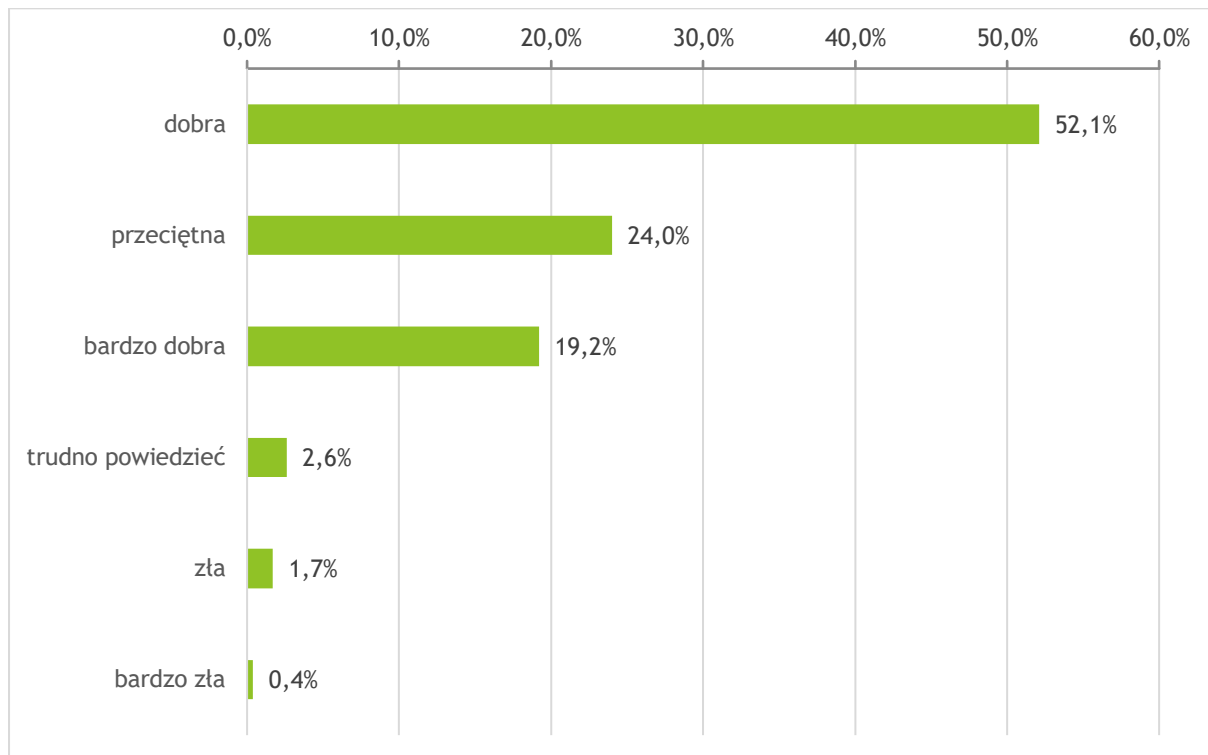

Źródło: badania własne, N=548. O odpowiedź na pytanie poproszeni zostali respondenci deklarujący chęć zmiany miejsca zamieszkania

Wśród pozostałych, ważnych dla respondentów i respondentek przyczyn planowanej zmiany miejsca zamieszkania pojawiały się odpowiedzi związane z chęcią podróżowania (19 wskazań) lub przeprowadzki do większego miasta (8 wyborów). Ankietowani wymieniali także determinanty związane z wynikającym z przeprowadzki polepszeniem jakości życia. Dla badanych ważne okazało się mieszkanie bliżej natury (1,7% wskazań), poprawa otoczenia ekologicznego (2,2% wyborów), czy ogólna poprawa warunków życia (16 wskazań).

W dalszej kolejności uczniowie i uczennice poproszeni zostali o ocenę sytuacji materialnej własnej rodziny. Ponad połowa badanych (402 osoby) oceniła sytuację materialną rodziny jako dobrą. 24% respondentów oceniło sytuację materialną swojej rodziny jako przeciętną, a 148 osób zadeklarowało, że jest ona bardzo dobra. Dalsze wskazania nie przekroczyły poziomu 3% odpowiedzi. Odpowiedzi na pytanie o ocenę sytuacji materialnej rodziny prezentuje poniższy wykres.

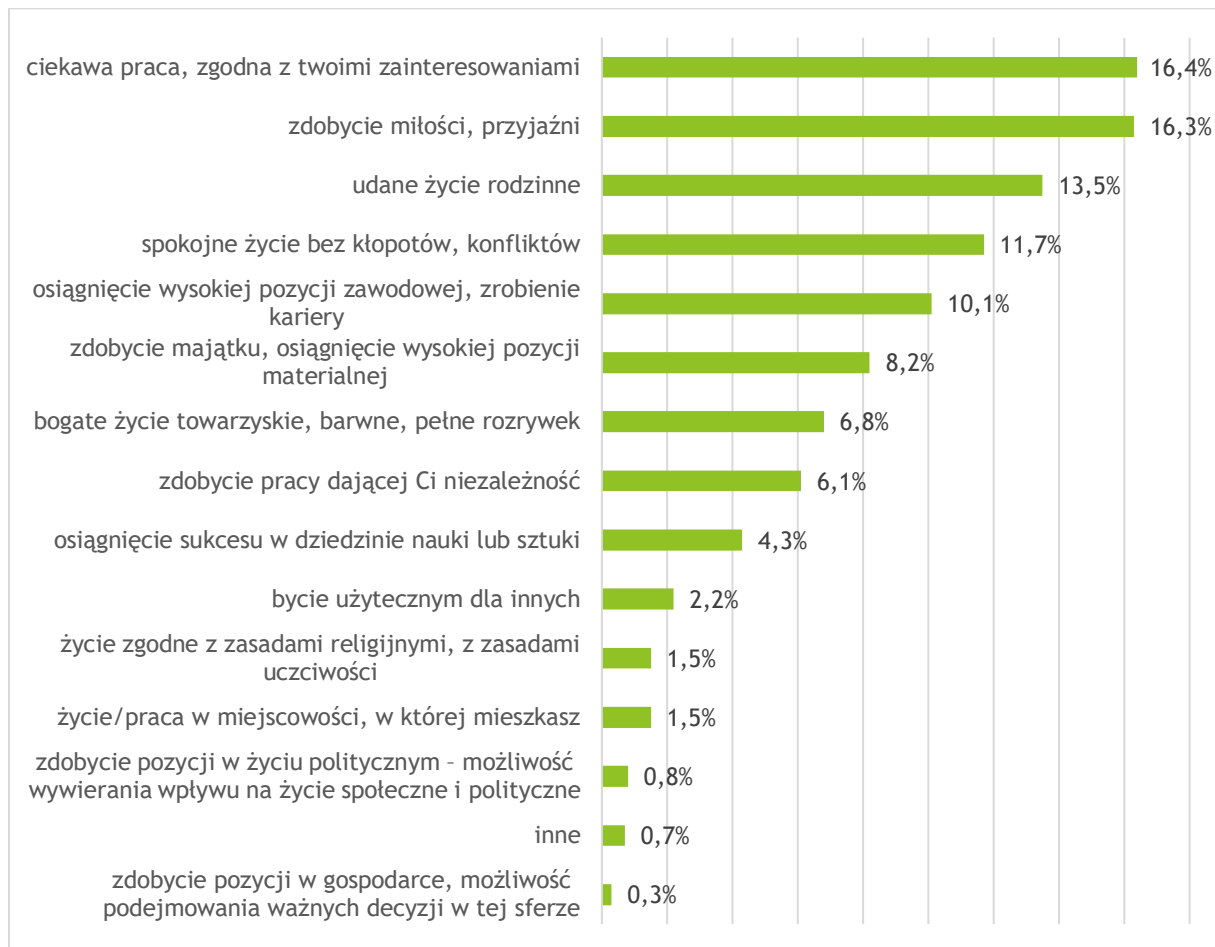
Wykres 6 Ocena sytuacji materialnej rodziny

Źródło: badania własne, N=776

Następnie respondenci i respondentki poproszeni zostali o zadeklarowanie najważniejszych celów życiowych. Najwięcej odpowiedzi dotyczyło pożądanej sytuacji zawodowej oraz tzw. udanego życia rodzinnego i przyjacielskiego oraz stabilnych, bezpiecznych relacji społecznych. 16,4% respondentów za najważniejszy cel życiowy uznało zdobycie ciekawej i zgodnej z zainteresowaniami pracy (369 wskazań pojawiających się najczęściej w drugiej kolejności). Dla 367 respondentów najważniejsze jest zdobycie miłości i przyjaźni (16,3% wskazań pojawiających się najczęściej w pierwszej kolejności). Dla 13,5% badanych najważniejsze jest udane życie rodzinne (304 wskazania pojawiające się najczęściej w trzeciej kolejności). 11,7% wskazań dotyczyło spokojnego życia bez kłopotów i konfliktów (263 odpowiedzi pojawiających się najczęściej w pierwszej kolejności). Gradację wybranych przez uczniów i uczennice celów życiowych przedstawia poniższy wykres.

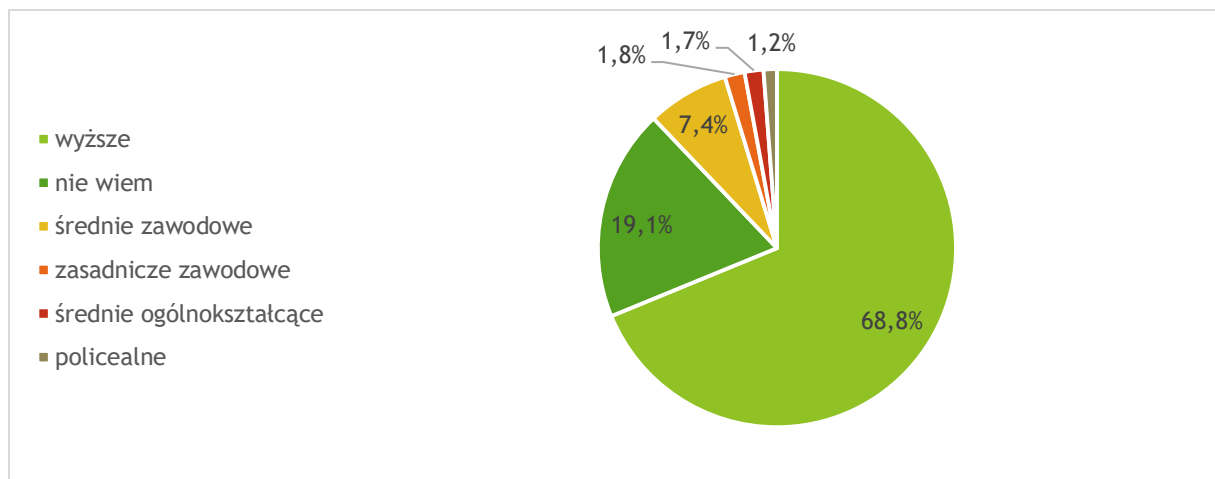
Wykres 7 Najważniejsze cele życiowe

Źródło: badania własne, N=776. Możliwy był wybór maksymalnie trzech odpowiedzi

W perspektywie dekady respondenci i respondentki planują głównie zdobyć wykształcenie wyższe (68,8% wskazań) lub średnie zawodowe (7,4% wyborów). 19,1% respondentów nie sprecyzowało jeszcze planów w tej kwestii. Pozostałe wskazania osiągnęły wartość niższą niż 2%. Wszystkie wyniki zaprezentowane zostały na poniższym wykresie.

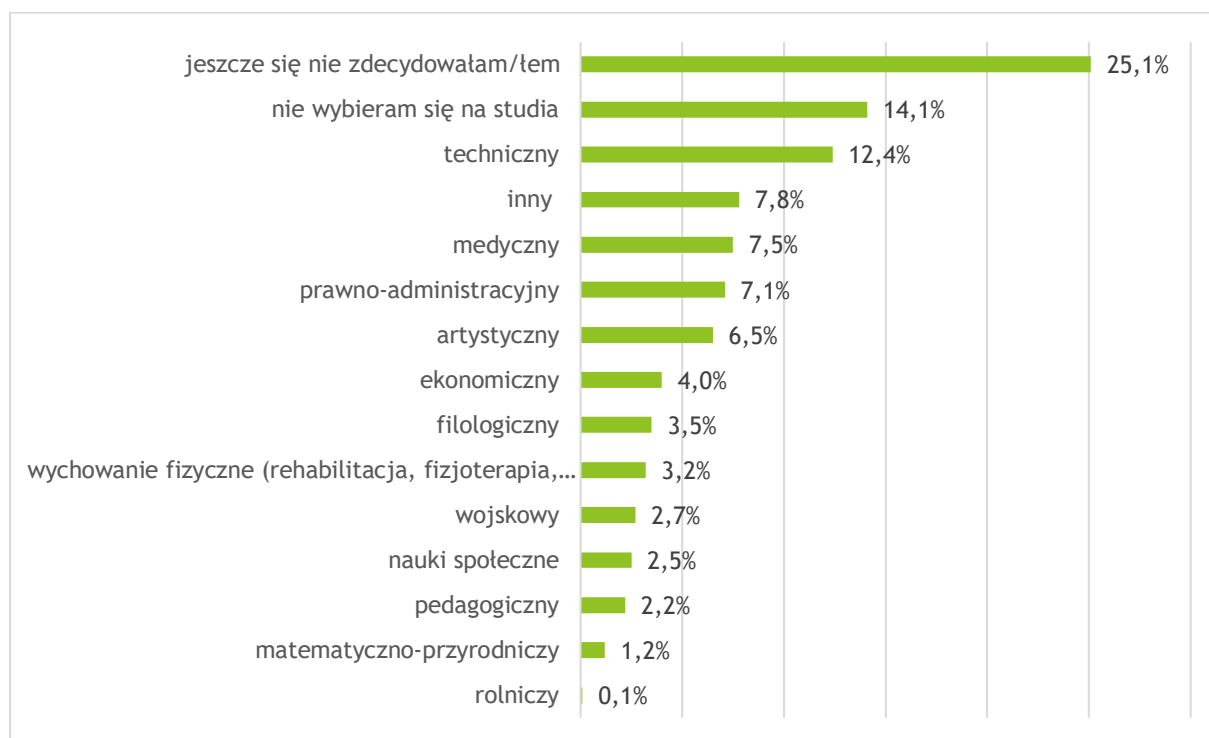
Wykres 8 Planowany poziom wykształcenia (perspektywa 5-10 lat)

Źródło: badania własne, N=776

Wśród planowanych kierunków kształcenia po zdobyciu matury, respondenci wskazywali najczęściej studia techniczne (96 wyborów), medyczne (58 wskazań), prawno-administracyjne (55 wyborów), artystyczne (50 wskazań) oraz ekonomiczne (31 wyborów). 194 uczniów i uczennic nie podjęło jeszcze decyzji dotyczącej wyboru kierunku dalszego kształcenia, natomiast 14,1% badanych nie planuje studiów wyższych. Pozostałe wskazania osiągnęły wynik niższy niż 4%. Wybory respondentów i respondentek zaprezentowane zostały na poniższym wykresie.

Wykres 9 Planowany kierunek studiów

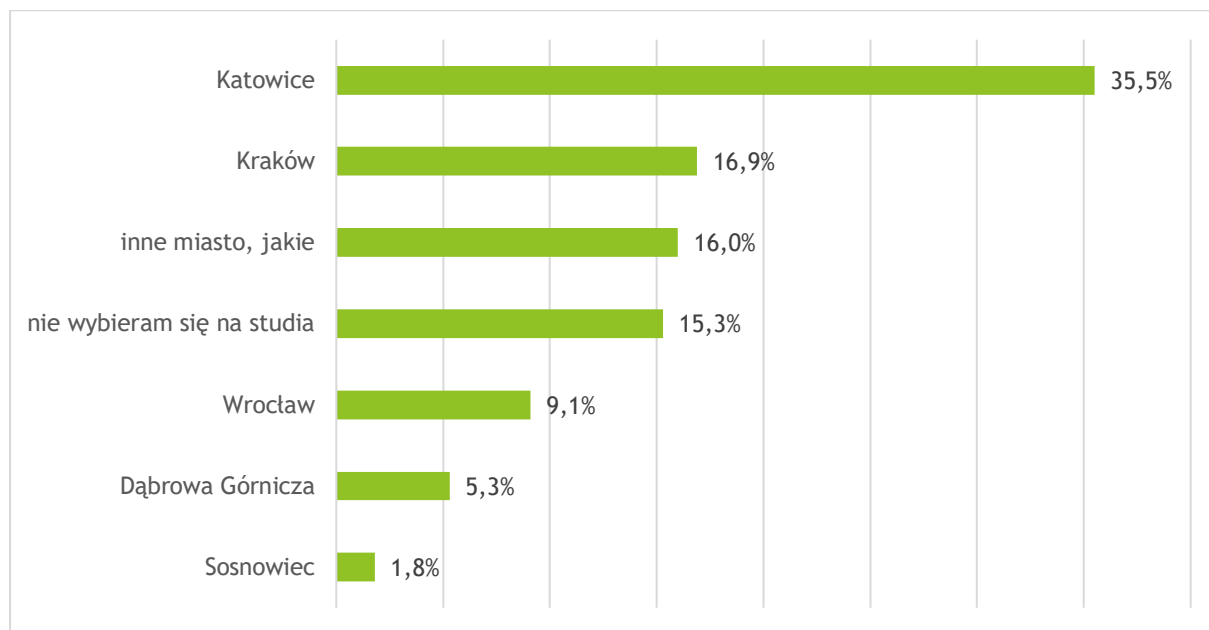

Źródło: badania własne, N=776. Respondenci poproszeni zostali o dokonanie 1 wyboru

Wśród pojedynczych, nieuwzględnionych w powyższej tabeli wskazań pojawiały się wybory takie jak informatyka, psychologia, farmacja, turystyka, kosmetologia, architektura, bezpieczeństwo wewnętrzne, weterynaria, pożarnictwo, chemia, politologia i inne.

W dalszej kolejności uczniowie i uczennice poproszeni zostali o wskazanie preferowanego ośrodka akademickiego, w którym chcieliby kontynuować edukację. W pierwszej kolejności wybierane były Katowice (269 wskazań), w drugiej Kraków (128 wyborów), a w trzeciej Wrocław (69 wskazań). Wśród innych najczęściej wskazywanych wymieniane były: Warszawa, lokalizacje zagraniczne (niesprecyzowane), Gliwice, Łódź, Częstochowa i Poznań. 5,3% badanych (40 osób) planuje studia w Dąbrowie Górniczej, natomiast 1,8% w Sosnowcu (14 badanych).

Wykres 10 Ośrodek akademicki

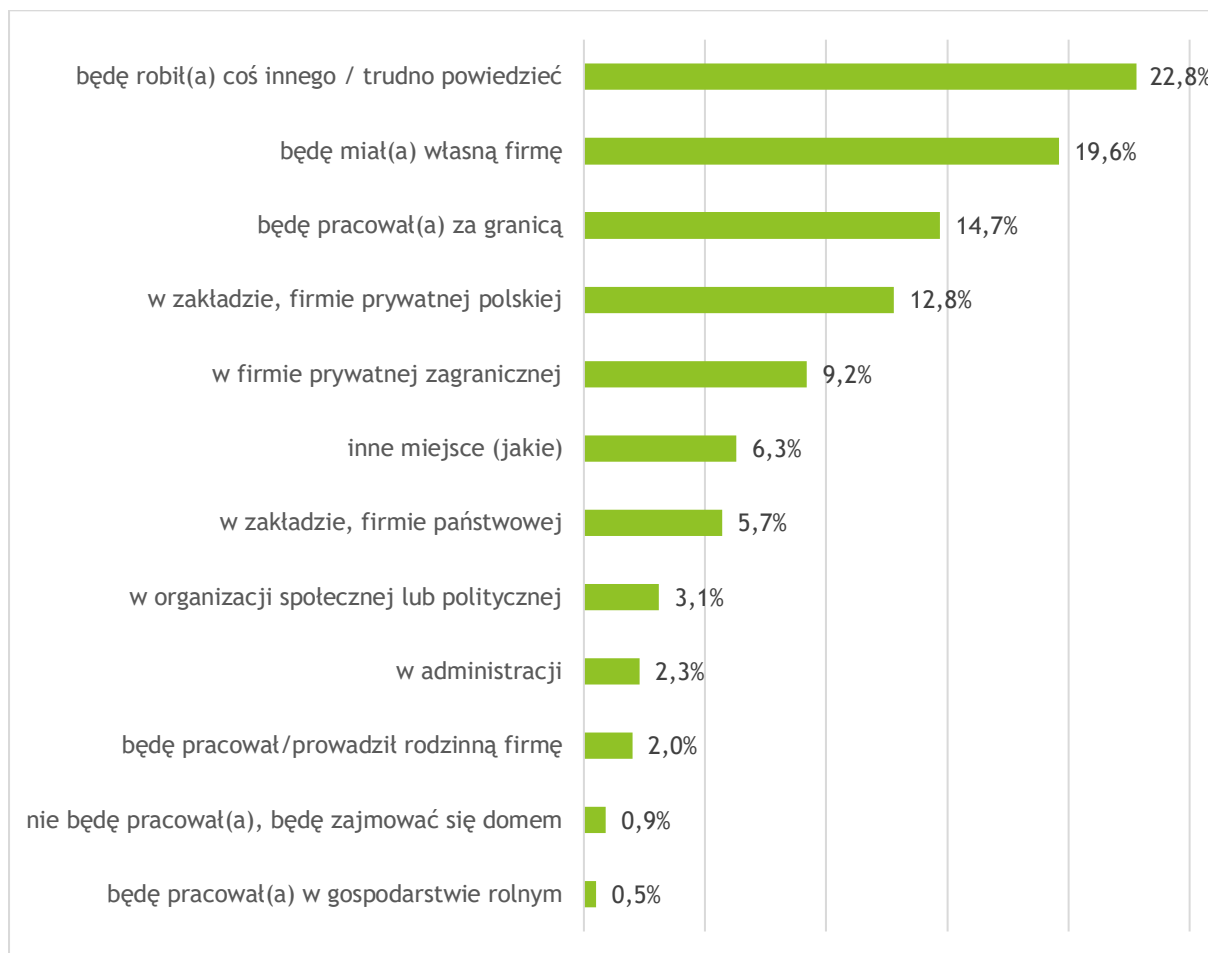
Źródło: badania własne, N=776. Respondenci poproszeni zostali o dokonanie 1 wyboru

Wśród zawodów, które uczniowie i uczennice planują zdobyć w perspektywie najbliższej dekady zaobserwować można duże rozproszenie. Wskazania powyżej 7% odpowiedzi uzyskał informatyk; wskazania powyżej 4% uzyskał lekarz; wskazania powyżej 3% uzyskały zawody policjant, prawnik i psycholog, natomiast wskazania powyżej 2% uzyskał fryzjer. Od 1-2% wyborów zyskiwały zawody takie jak programista, grafik komputerowy, logistyk, dietetyk, mechanik samochodowy, nauczyciel, kucharz, spedytor, strażak, tłumacz przysięgły, architekt, elektromechanik i weterynarz. Wśród pozostałych odpowiedzi respondentów (wskazania poniżej 1% na każdy zawód) wymieniane były między innymi takie profesje jak: księgowy, pracownik biurowy, stomatolog, żołnierz, monter zabudowy, kosmetolog, fizjoterapeuta, projektant, handlowiec, sprzedawca, manager, adwokat, mechatronik, technik eksploatacji portów i terminali, muzyk czy geodeta. 15,4% badanych uczniów i uczennic nie zdecydowało jeszcze jaki chcą zdobyć zawód.

Uczniowie i uczennice zapytani o przewidywane miejsce pracy w ciągu najbliższej dekady deklarowali najczęściej chęć założenia własnej firmy (19,6% wskazań) lub emigracji zarobkowej (14,7% wyborów). 12,8% respondentów zadeklarowało chęć pracy w prywatnym, polskim zakładzie pracy. Niecałe 23% respondentów nie potrafiło określić przewidywanego miejsca zatrudnienia w perspektywie najbliższej dekady. Zestawienie odpowiedzi respondentów przedstawione zostało na poniższym wykresie.

Wykres 11 Przewidywane miejsce pracy (perspektywa 5-10 lat)

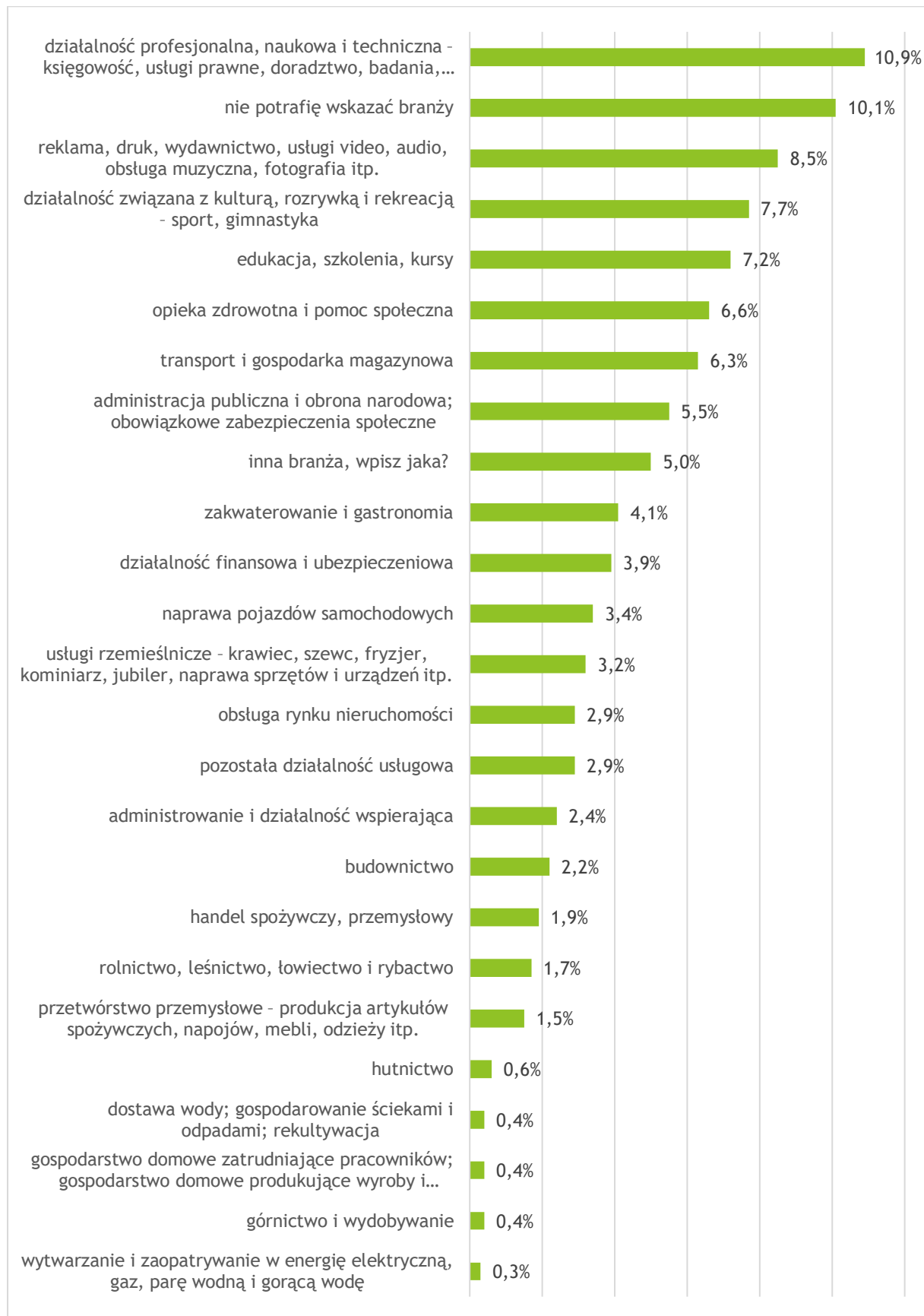

Źródło: badania własne, N=776

Wśród odpowiedzi „inne miejsce (jakie)”, która uzyskała 6,3% wskazań najczęściej wymieniana była praca w policji (21,4% wskazań), służbach ratunkowych (7,1% odpowiedzi), klubie piłkarskim (7,1% wskazań) i w wojsku (7,1% odpowiedzi).

153 badanych (10,9%) przewiduje zatrudnienie w branży działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej – księgowości, usługach prawnych, doradztwie, badaniach, architekturze i projektowaniu. 119 uczniów i uczennic (8,5%) przewiduje zatrudnienie w branży reklamowej, druku, wydawnictwie, usługach video, audio, obsłudze muzycznej, fotografii itp.. 108 badanych zakłada pracę związaną z kulturą, rozrywką i rekreacją. Dalsze wskazania dotyczyły branży edukacyjnej, szkoleń i kursów (101 wyborów), opieki zdrowotnej i pomocy społecznej (92 wybory), transportu i gospodarki magazynowej (89 wyborów). 142 uczniów i uczennic nie potrafiło wskazać przewidywanej branży zatrudnienia. Odpowiedzi respondentów zaprezentowane zostały na poniższym wykresie.

Wykres 12 Przewidywana branża zatrudnienia

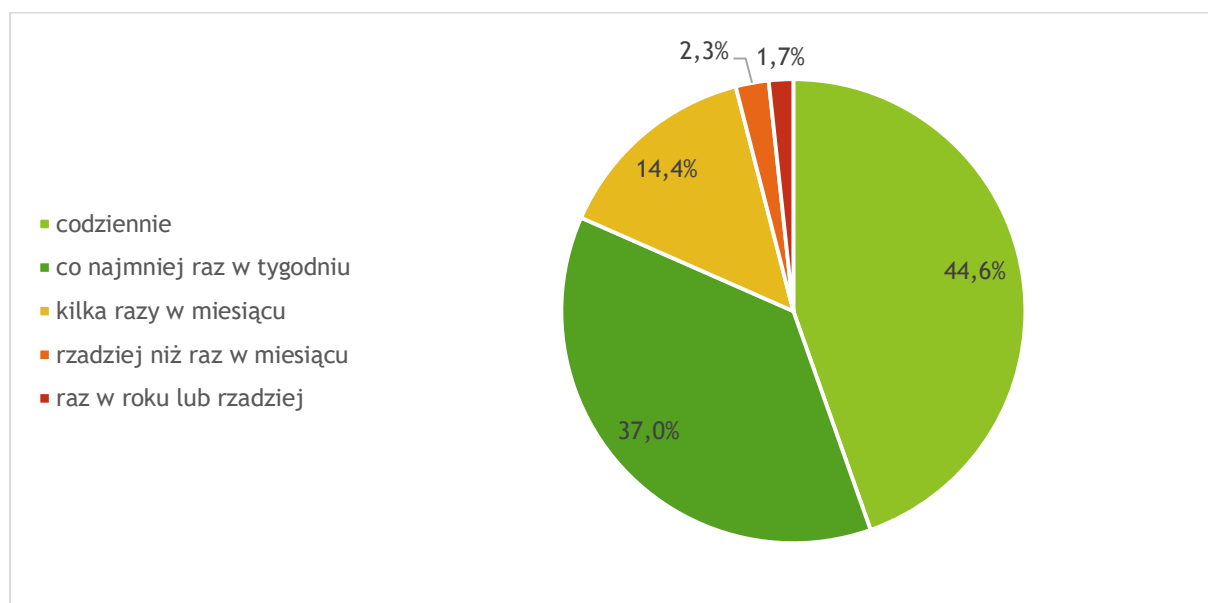

Źródło: badania własne, N=776. Możliwe było wskazanie maksymalnie 3 branż

3.2 Cel i częstotliwość wizyt w centrum

Kolejne pytania badania związane były z częstotliwością i sposobami korzystania z Centrum/ Śródmieścia Dąbrowy Górniczej. Niemal połowa badanych (344 osoby) przebywa/ przychodzi/ przyjeżdża do Centrum Dąbrowy Górniczej codziennie. 28,5% respondentów przebywa w Centrum co najmniej raz w tygodniu. 14,4% uczniów i uczennic odwiedza Śródmieście kilka razy w miesiącu. 4% badanych odwiedza Centrum kilka razy do roku lub rzadziej niż raz w roku.

Wykres 13 Częstotliwość wizyt w Centrum/ Śródmieściu Dąbrowy Górniczej

Źródło: badania własne, N=776

Na co dzień Śródmieście odwiedza o 9% więcej mieszkańców z okolicznych miejscowości niż mieszkańców Dąbrowy Górniczej. Co najmniej raz w tygodniu przebywa w Centrum o blisko 10% więcej Dąbrowian niż mieszkańców innych miejscowości. W pozostałych kategoriach nie rysują się wyraźne różnice procentowe odwiedzin Śródmieścia w podziale na mieszkańców poddanego analizie miasta i innych miejscowości.

Tabela 2 Częstotliwość wizyt w Śródmieściu Dąbrowy Górniczej (mieszkańcy Dąbrowy Górniczej oraz mieszkańcy innych miejscowości)

	Dąbrowa Górnicza	Inne miejscowości
codziennie	40,8%	49,8%
co najmniej raz w tygodniu	40,6%	30,4%
kilka razy w miesiącu	15,2%	13,1%
rzadziej niż raz w miesiącu	1,6%	3,5%
raz w roku lub rzadziej	1,0%	2,5%
brak danych	0,8%	0,7%

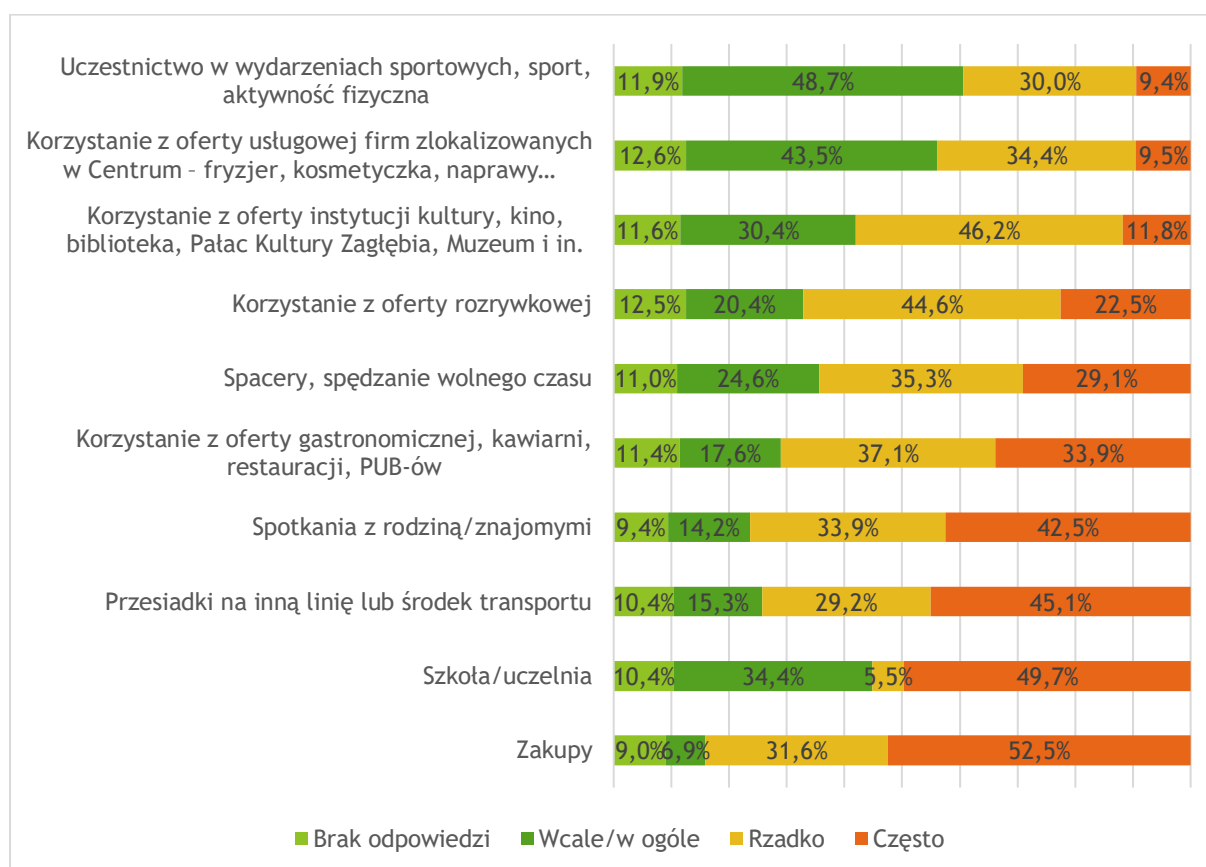
Źródło: badania własne, N=776

Centrum Dąbrowy stanowi również „centrum przesiadkowe” dla osób, które dojeżdżają do miasta (np. do szkoły lub do pracy). Jest to prawdopodobna przyczyna przewagi częstotliwości codziennych wizyt w Centrum mieszkańców miejscowości innych niż Dąbrowa Górnicza.

Badani, którzy wskazali, że przebywają w Centrum nie częściej niż kilka razy do roku deklarowali, że argumentem, który mógłby ich przekonać do częstszych odwiedzin tego obszaru są głównie wydarzenia kulturalne, lokale gastronomiczne i lepsze skomunikowanie tego terenu. Wśród pozostałych odpowiedzi pojawiały się takie argumenty jak wybudowanie skateparku lub skatespotu, zwiększenie ilości sklepów, zazielenienie przestrzeni oraz rewitalizacja architektoniczna starych budynków. Respondenci wskazywali także na zwiększenie ilości miejsc „gdzie można usiąść” oraz powstanie nowych kawiarni.

Wśród celów, w jakich respondenci odwiedzają Centrum Dąbrowy Górniczej najczęściej wskazywane były zakupy, edukacja, konieczność przesiadki oraz spotkania z rodziną i znajomymi. Do Śródmieścia badanych przyciąga także możliwość skorzystania z oferty kulturalnej, rozrywkowej i gastronomicznej. Znaczenie poszczególnych celów przedstawione zostało na poniższym wykresie.

Wykres 14 Cele odwiedzin Centrum Dąbrowy Górniczej

Źródło: badania własne, N=776. W pytaniu nie zostało uwzględnione zamieszkiwanie

Uczniowie i uczennice zamieszkujący Dąbrowę Górniczą częściej niż mieszkańcy i mieszkanki innych miejscowości robią w Centrum zakupy, korzystają z oferty instytucji kultury, spotykają się z rodziną, uczestniczą w wydarzeniach sportowych, korzystają z oferty firm usługowych oraz lokali gastronomicznych. Częściej korzystają tutaj z oferty rozrywkowej i spacerują. Uczniowie i uczennice spoza Dąbrowy Górniczej częściej niż respondenci zamieszkujący miasto korzystają z oferty edukacyjnej, traktują Śródmieście jako „centrum przesiadkowe”. Cel odwiedzin Śródmieścia mieszkańców Dąbrowy Górniczej i mieszkańców innych miejscowości przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3 Cel odwiedzin Śródmieścia (mieszkańcy Dąbrowy Górniczej oraz mieszkańcy innych miejscowości)

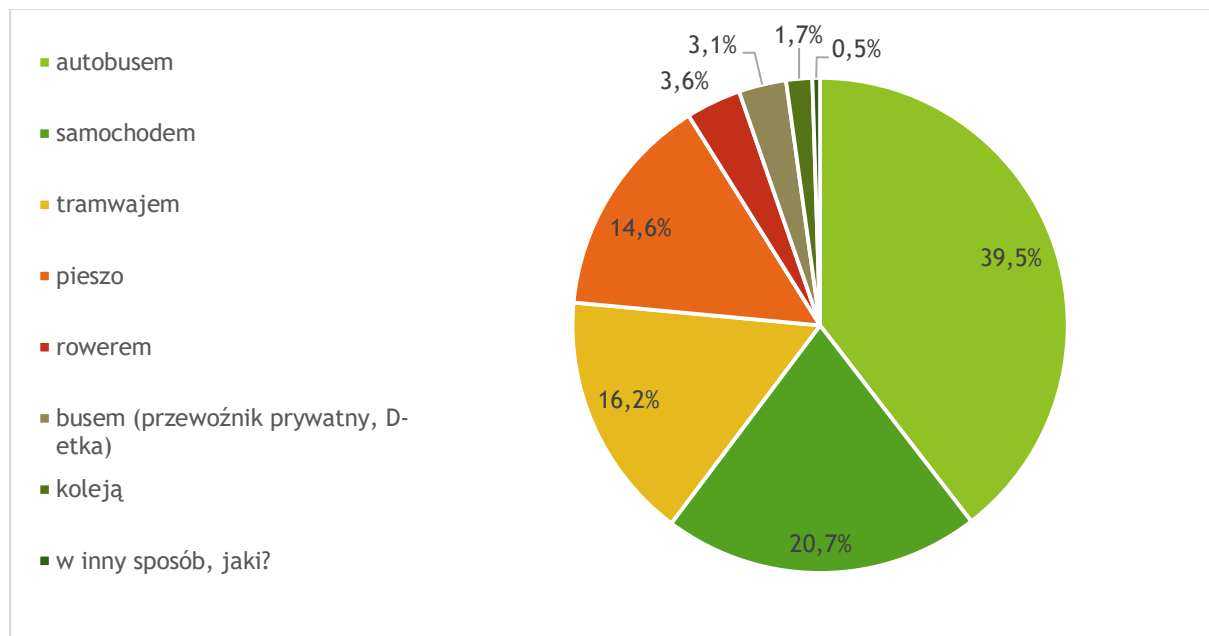
	Dąbrowa Górnicza	Inne miejscowości
Zakupy	2,57	2,39
Szkoła/uczelnia	1,95	2,55
Korzystanie z oferty instytucji kultury, kino, biblioteka, Pałac Kultury Zagłębia, Muzeum i in.	1,85	1,69
Spotkania z rodziną/znajomymi	2,40	2,16
Uczestnictwo w wydarzeniach sportowych, sport, aktywność fizyczna	1,64	1,40
Korzystanie z oferty usługowej firm zlokalizowanych w Centrum – fryzjer, kosmetyczka, naprawy sprzętów, fotograf, xero itp.	1,75	1,36
Korzystanie z oferty gastronomicznej, kawiarni, restauracji, PUB-ów	2,29	2,00
Przesiadki na inną linię lub środek transportu	2,31	2,36
Korzystanie z oferty rozrywkowej	2,08	1,92
Spacer, spędzanie wolnego czasu	2,15	1,85
Inne, jakie?	1,27	1,08

Źródło: badania własne, N=776³

Najpopularniejszym sposobem transportu do Centrum jest komunikacja autobusowa. Korzystanie z niej deklaruje 39,5% badanych. Drugą najczęściej deklarowaną metodą transportu jest korzystanie z samochodu (20,7% wskazań), a trzecią korzystanie z tramwaju (16,2% wyborów). 14,6% badanych dostaje się do Centrum pieszo, natomiast 3,6% wybiera do tego celu rower. Wszystkie zadeklarowane przez badanych metody transportu do Centrum Dąbrowy Górniczej zaprezentowane zostały na poniższym wykresie.

³ W tabeli zaprezentowano średni wynik wskazań w 3 stopniowej skali gdzie 1 oznaczało wcale/w ogóle, 2 rzadko, 3 często. Im wyższa wartość średnia wskazań, tym wyższa częstotliwość wykonywania danej czynności.

Wykres 15 Metody transportu do Centrum Dąbrowy Górniczej

Źródło: badania własne, N=776

Mieszkańcy Dąbrowy Górniczej nieco rzadziej niż mieszkańcy innych miejscowości korzystają ze środków transportu takich jak autobusy, tramwaje i busy prywatnych przewoźników, samochody i kolej, a częściej poruszają się pieszo i rowerami. Jest to zapewne naturalną konsekwencją długości dystansów koniecznych do pokonania w codziennym życiu. Metody transportu do Centrum Dąbrowy Górniczej w podziale na mieszkańców Dąbrowy Górniczej i mieszkańców innych miejscowości zaprezentowane zostały w poniższej tabeli.

Tabela 4 Metody transportu do Centrum Dąbrowy Górniczej (mieszkańcy Dąbrowy Górniczej oraz mieszkańcy innych miejscowości)

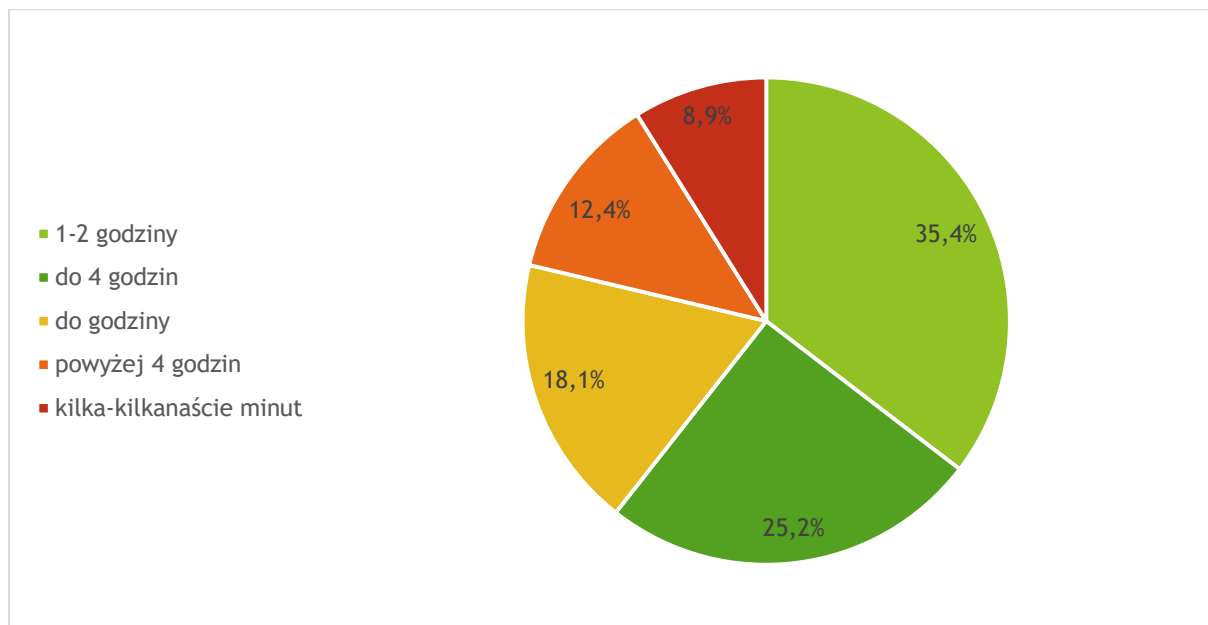
	Dąbrowa Górnicza	Inne miejscowości
autobusem	50,5%	52,4%
tramwajem	12,7%	14,9%
busem (przewoźnik prywatny, D-etka)	1,5%	4,7%
pieszo	15,1%	5,1%
rowerem	3,6%	1,4%
samochodem	15,4%	19,1%
koleją	0,3%	2,3%
w inny sposób, jaki?	0,9%	0,0%

Źródło: badania własne, N=776

Respondenci i respondentki najczęściej przebywają w Centrum Dąbrowy Górniczej od 1-2 godzin (262 wskazania). 187 osób spędza w Śródmieściu do 4 godzin, natomiast 18,1% respondentów spędza w Centrum mniej niż godzinę. 66 osób spędza tu najczęściej kilkanaście

minut; 8,9% respondentów przyjeżdża do Śródmieścia Dąbrowy Górniczej na więcej niż 4 godziny. Czas wizyt w Centrum Dąbrowy Górniczej zaprezentowany został na poniższym wykresie.

Wykres 16 Czas wizyt w Centrum Dąbrowy Górniczej

Źródło: badania własne, N=776

W poniższej tabeli zaprezentowany został czas wizyt w Centrum Dąbrowy Górniczej w podziale na mieszkańców Dąbrowy Górniczej i mieszkańców z ościennych miejscowości. Młodzież spoza badanego miasta przebywa w Centrum częściej, ale przez krótszy czas, co być może stanowi konsekwencję „ruchu przesiadkowego”. Dąbrowianie najczęściej spędzają w Śródmieściu od 1 do 4 godzin, a średnio około 2 godziny i 17 minut.

Tabela 5 Czas wizyt w Centrum Dąbrowy Górniczej (mieszkańcy Dąbrowy Górniczej oraz mieszkańcy innych miejscowości)

	Dąbrowa Górnicza	Inne miejscowości
kilka-kilkanaście minut	5,1%	14,1%
do godziny	16,8%	18,0%
1-2 godziny	33,1%	35,0%
do 4 godzin	27,9%	18,0%
powyżej 4 godzin	12,1%	11,3%

Źródło: badania własne, N=776

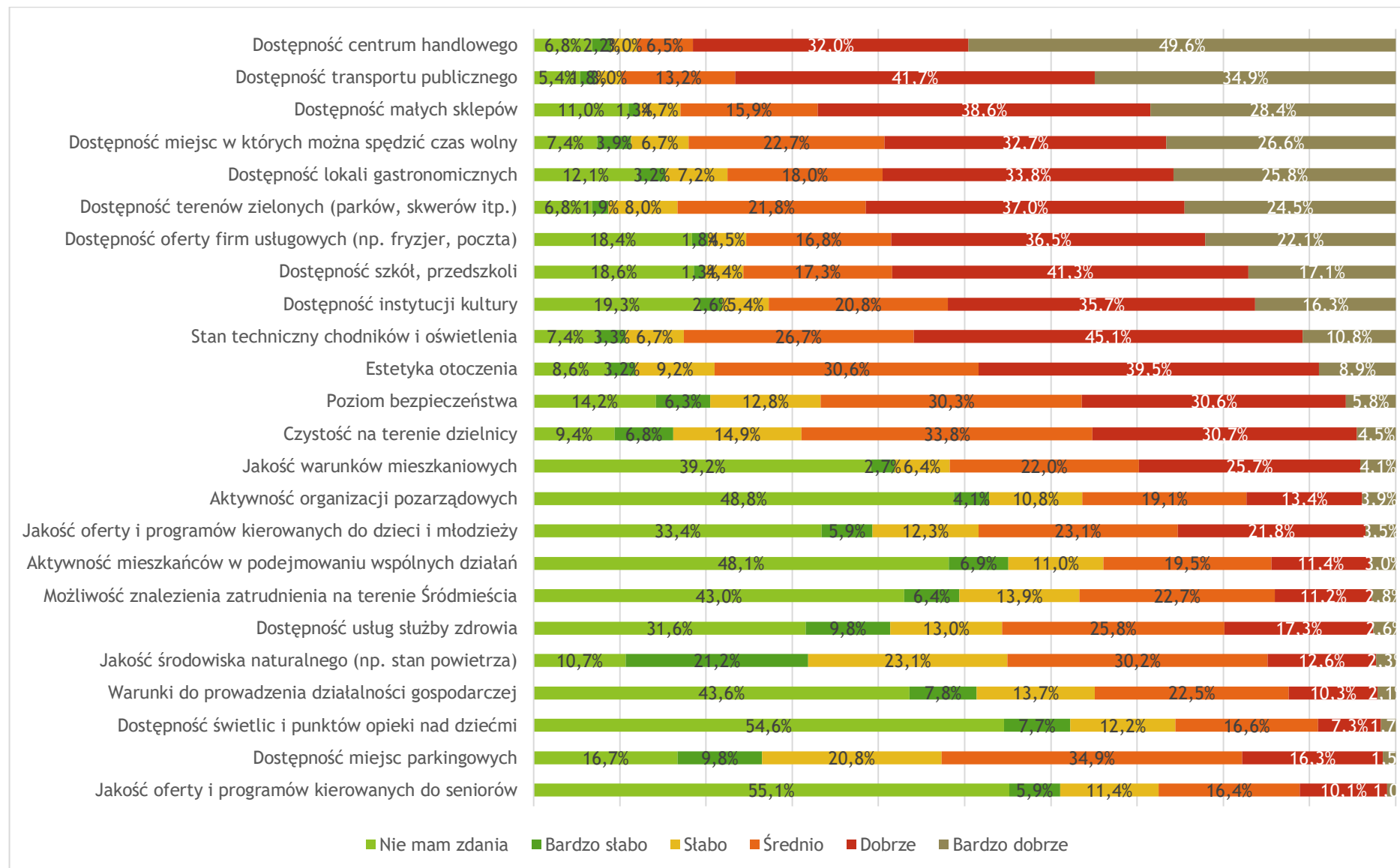
3.3 Ocena potencjału Centrum

W dalszej kolejności respondenci zapytani zostali o ocenę wybranych aspektów jakości życia i funkcjonowania na terenie dzielnicy Śródmieście oraz o określenie deficytów terenu Śródmieścia Dąbrowy Górniczej.

Uczniowie i uczennice najwyżej (*bardzo dobry*) ocenili dostępność centrum handlowego (49,6% wskazań). Jako *dobrą* ocenili dostępność transportu publicznego (41,7% wyborów), dostępność małych sklepów (38,6% wskazań), dostępność miejsc, w których spędzić można czas wolny (32,7% wskazań), dostępność lokali gastronomicznych (33,8% wyborów), dostępność terenów zielonych (37% wskazań), dostępność oferty firm usługowych (36,5% wyborów), dostępność szkół i przedszkoli (41,3% wskazań), dostępność instytucji kultury (35,7% wyborów), stan techniczny chodników i oświetlenia (45,1% wskazań), estetykę otoczenia (39,5% wyborów) oraz poziom bezpieczeństwa (30,6% wskazań). Jako *średnią* w dominującej mierze respondenci ocenili czystość na terenie dzielnicy (33,8% wyborów), jakość środowiska naturalnego (30,2% wskazań) oraz dostępność miejsc parkingowych (34,9% wyborów). Oceny *słabe* i *bardzo słabe* nie dominowały w żadnej z kategorii. W kwestiach takich jak jakość warunków mieszkaniowych, aktywność organizacji pozarządowych, jakość oferty i programów kierowanych do dzieci i młodzieży, aktywność mieszkańców w podejmowaniu wspólnych działań, możliwość znalezienia zatrudnienia na terenie Śródmieścia, dostępność usług służby zdrowia, warunki do prowadzenia działalności gospodarczej, dostępność świetlic i punktów opieki nad dziećmi czy jakość oferty i programów kierowanych do seniorów, uczniowie i uczennice biorący udział w badaniu głównie nie mieli wyrobionego zdania. Odpowiedzi na pytania o ocenę wybranych aspektów jakości życia i funkcjonowania na terenie dzielnicy Śródmieście przedstawione zostały szczegółowo na poniższym zestawieniu.

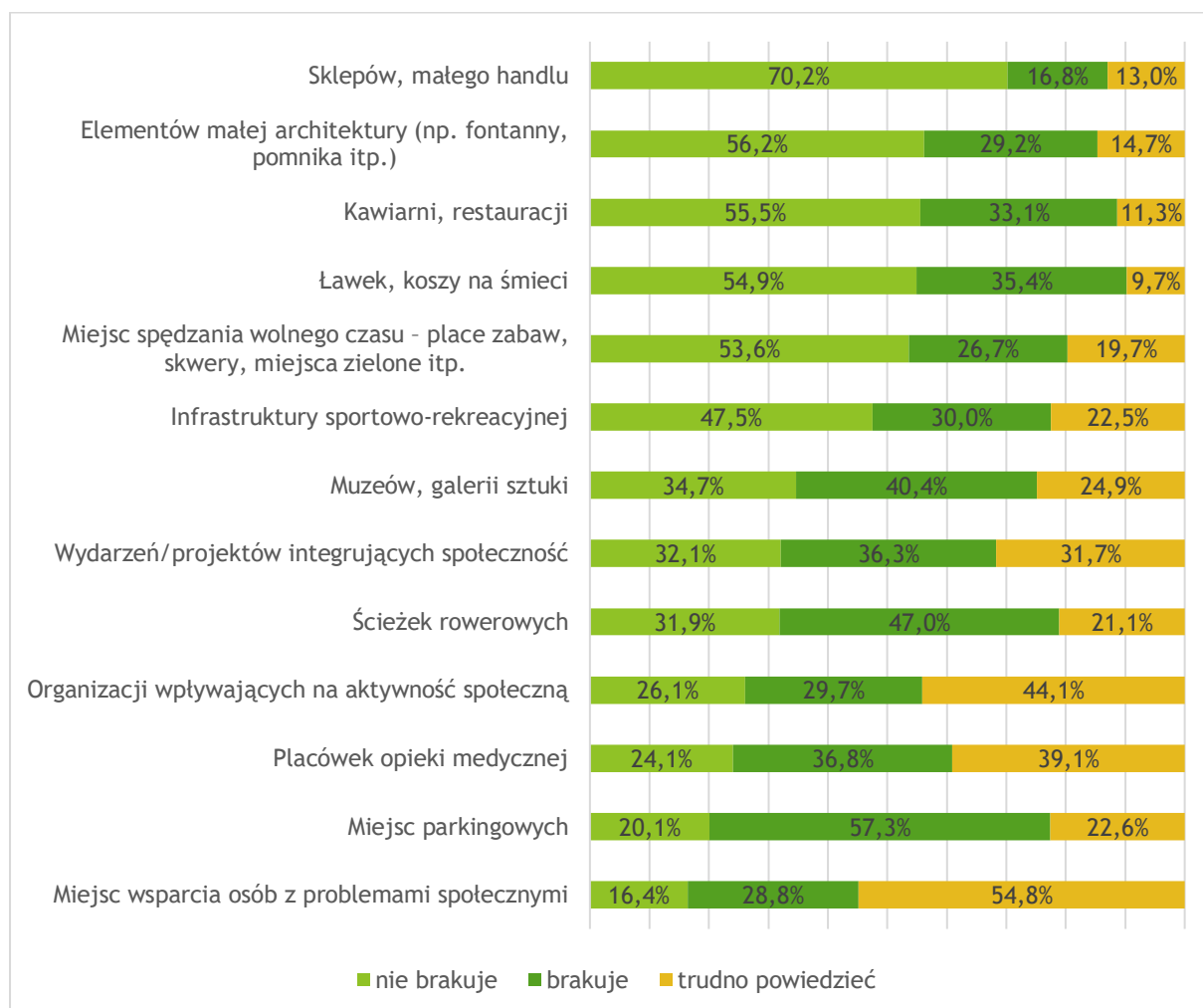
Wykres 17 Ocena wybranych aspektów jakości życia i funkcjonowania na terenie dzielnicy Śródmieście

Źródło: badania własne, N=776

W opinii respondentów i respondentek najbardziej odczuwalne deficyty terenu Śródmieścia Dąbrowy Górniczej związane są z brakiem miejsc parkingowych (57,3% wyborów) i ścieżek rowerowych (47% wskazań). Na terenie Śródmieścia Dąbrowy Górniczej nie brakuje sklepów i małego handlu (70,2% wyborów), elementów małej architektury (56,2% wskazań), kawiarni i restauracji (55,5% wyborów), ławek i koszy na śmieci (54,9% wskazań), miejsc spędzania wolnego czasu takich jak place zabaw, skwery, miejsca zielone itp. (53,6% wyborów) oraz infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (47,5% wskazań). Respondenci w głównej mierze nie potrafili wyrazić zdania co do ewentualnego zapotrzebowania na miejsca wsparcia dla osób z problemami społecznymi, placówek opieki medycznej oraz organizacji wpływających na aktywność społeczną.

Wykres 18 Deficyty terenu Śródmieścia Dąbrowy Górniczej

Źródło: badania własne, N=776

7,6% respondentów wskazało na inne niż wyżej wymienione deficyty terenu Śródmieścia Dąbrowy Górniczej. Były wśród nich między innymi: puby i dyskoteki, restauracje typu fast

food czy wypożyczalnia rowerów. Wśród pozostałych braków wskazane zostały także patrole policji.

142 respondentów zdecydowało się wskazać na elementy, usługi czy instytucje, które nie powinny znajdować się w Śródmieściu. Badani wymienili między innymi: „niehigieniczne budki z jedzeniem”, sklep Aldi na terenie zielonym przy CH Pogorii, banki, kasyna i sex shop.

Wśród mocnych stron Śródmieścia respondenci wymieniali możliwość rekreacji i spędzania wolnego czasu, dobrą komunikację miejską, dostępność CH Pogoria, dobry dostęp do sklepów, estetykę otoczenia i bezpieczeństwo, małą architekturę dostępność różnego rodzaju usług – od edukacyjnych po gastronomiczne.

Wśród słabych stron Śródmieścia badani wymieniali, zły stan środowiska, niewielką ilość miejsc, w których spędzać można czas wolny, w tym miejsc zielonych, niewielką ilość miejsc parkingowych, duży ruch i korki, obecność bezdomnych i nadużywanie alkoholu w miejscach publicznych, niski poziom bezpieczeństwa oraz słaby stan infrastruktury, w tym brak ścieżek rowerowych. Wymienianie przez respondentów wady, które pokrywały się z zaletami to niewielka ilość restauracji i kawiarni oraz brak małego handlu.

3.4 Informacje na temat rewitalizacji

Kolejny obszar postawionych respondentom i respondentkom pytań dotyczył wiedzy na temat rewitalizacji Śródmieścia Dąbrowy Górniczej i projektu „Fabryka Pełna Życia - rewitalizacja Śródmieścia Dąbrowy Górniczej” oraz jej źródeł.

547 uczniów i uczennic (72,1% badanych) nie słyszało o planach rewitalizacji Śródmieścia. Świadomych tego procesu było zaledwie 27,9% respondentów. 336 osób (44,4% respondentów) słyszało o projekcie „Fabryka Pełna Życia - rewitalizacja Śródmieścia Dąbrowy Górniczej”. 55,6% badanych nie zdawało sobie sprawy z tego przedsięwzięcia.

Większy o ok. 8% odsetek respondentów zamieszkujących Dąbrowę Górniczą posiada wiedzę na temat Działań mających na celu rewitalizację Śródmieścia.

Tabela 6 Wiedza o procesach rewitalizacyjnych Śródmieścia (mieszkańcy Dąbrowy Górniczej oraz mieszkańcy innych miejscowości)

	Dąbrowa Górnicza	Inne miejscowości
Tak	30,5%	22,3%
Nie	67,6%	74,9%

Źródło: badania własne, N=776

Projekt „Fabryka Pełna Życia - rewitalizacja Śródmieścia Dąbrowy Górniczej” jest rozpoznawalny dla ponad 46% uczniów z Dąbrowy Górniczej, co oznacza, że około 15% mieszkańców badanego miasta mniej więcej zdaje sobie sprawę z planów rewitalizacji dotyczących byłych zakładów DEFUM niż z całości procesu rewitalizacyjnego zachodzącego w mieście. Podobnie sytuacja ma się w przypadku mieszkańców innych miast, natomiast wskazania co do znajomości są średnio o 10% niższe.

Tabela 7 Wiedza o projekcie "Fabryka Pełna Życia - rewitalizacja Śródmieścia Dąbrowy Górniczej" (mieszkańcy Dąbrowy Górniczej oraz mieszkańcy innych miejscowości)

	Dąbrowa Górnicza	Inne miejscowości
Tak	46,3%	38,5%
Nie	51,2%	58,7%

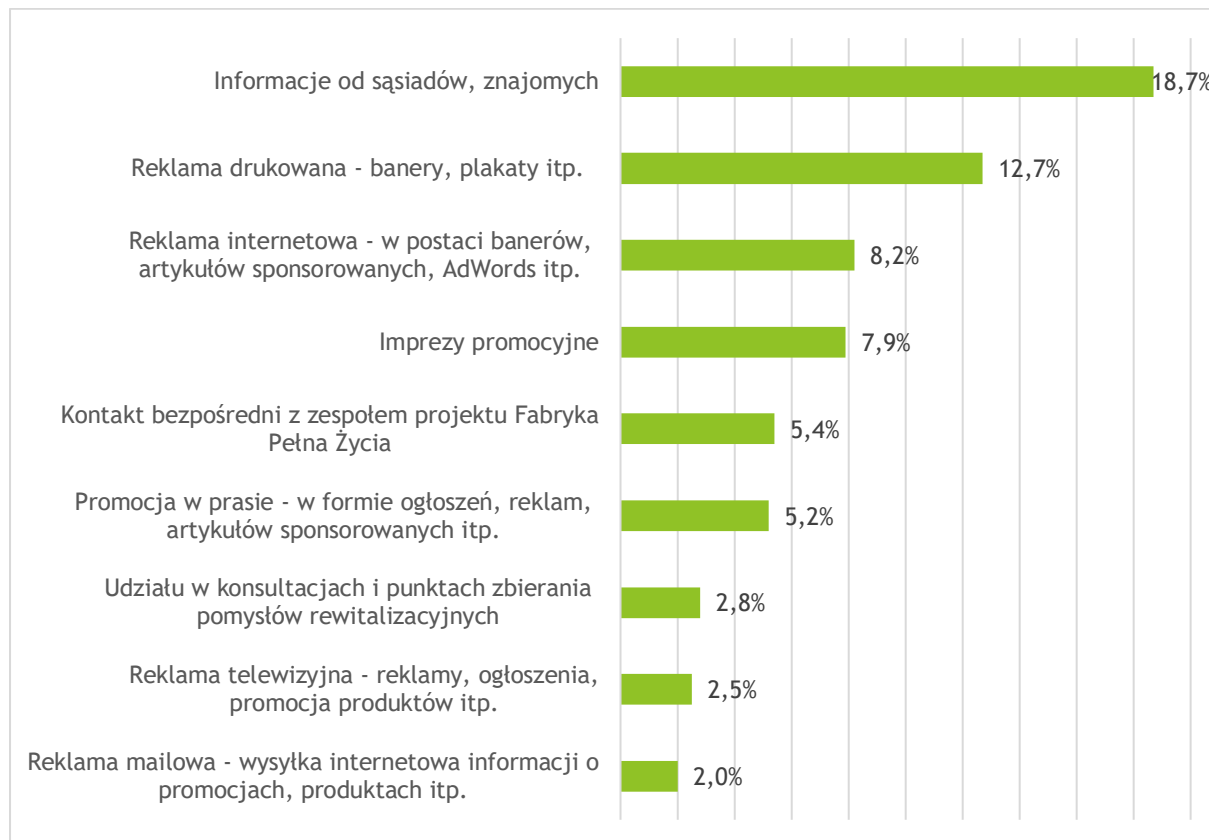
Źródło: badania własne. Nie wszyscy respondenci udzielili odpowiedzi.

W dalszej kolejności respondentów zapytano o wiedzę na temat innych obszarów objętych rewitalizacją w mieście Dąbrowa Górnicza. Uczniowie i uczennice wskazali takie lokalizacje jak: dworzec, Stara Pogoria, Osiedle Mydlice, Manhattan, Plac Hutnika, PKZ, Park Zielona, Stary Gołonóg, okolice Urzędu Miejskiego oraz Pałac Kultury.

Respondenci zapytani zostali także o źródła wiedzy o procesach rewitalizacyjnych na terenie Śródmieścia. W pierwszej kolejności wskazywali oni na informacje przekazywane tzw. pocztą

pantoflową (18,7%), w drugiej na reklamę umieszczoną w przestrzeni publicznej (12,7%), a w trzeciej kolejności na reklamę umieszczoną w Internecie (8,2%). Wszystkie wymienione przez respondentów źródła informacji na temat rewitalizacji Śródmieścia zaprezentowane zostały na poniższym wykresie.

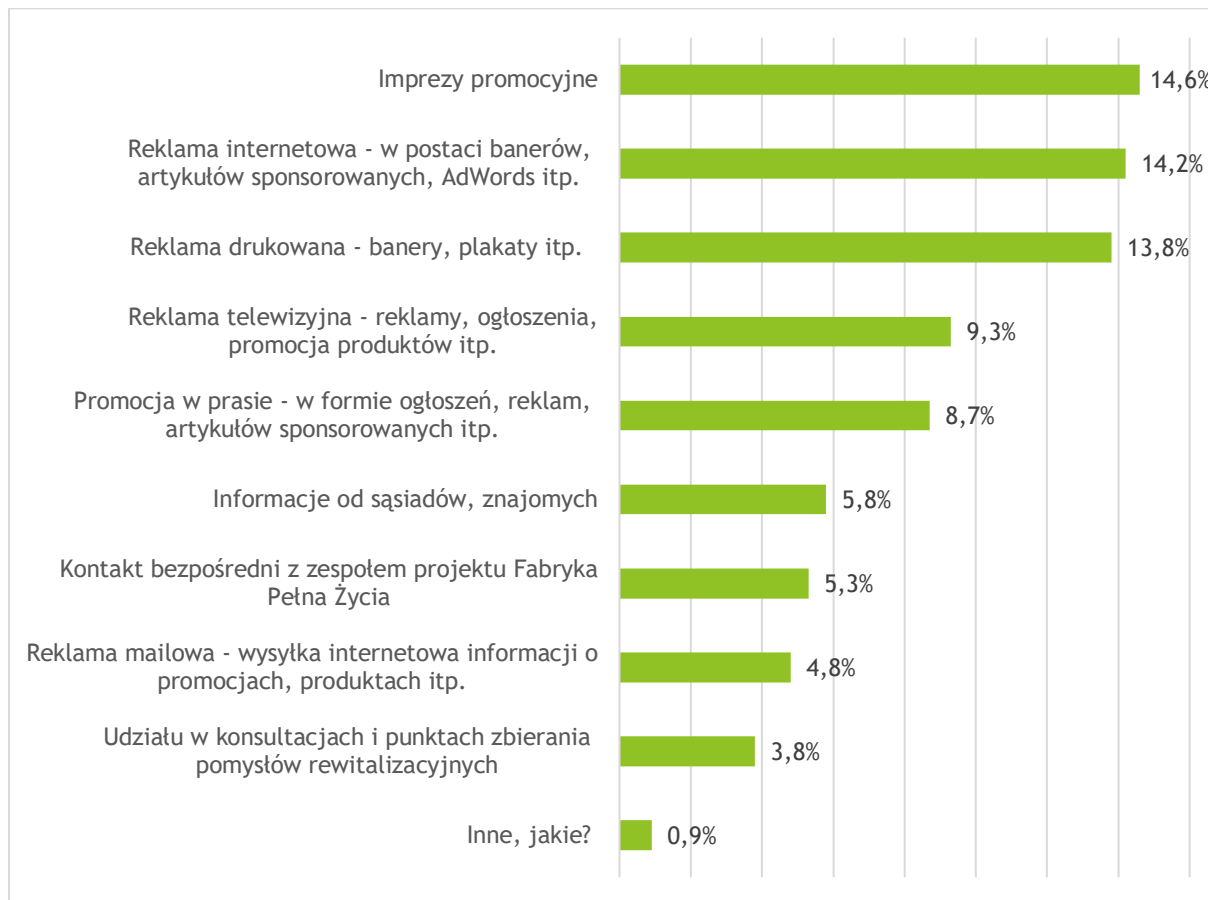
Wykres 19 Źródła informacji na temat rewitalizacji Śródmieścia

Źródło: badania własne, N=776. 34,7% badanych nie słyszało o rewitalizacji

Respondenci poproszeni zostali o udzielenie odpowiedzi na pytanie o preferowane źródła informacji na temat rewitalizacji Śródmieścia. Najczęściej wskazywali oni na imprezy promocyjne (14,6%), reklamę w Internecie (14,2%) i reklamę umieszczoną w przestrzeni publicznej (13,8%). Preferowane źródła informacji na temat rewitalizacji Śródmieścia zaprezentowane zostały na poniższym wykresie.

Wykres 20 Preferowane źródła informacji na temat rewitalizacji Śródmieścia

Źródło: badania własne, N=776. 18% badanych zadeklarowało brak zainteresowania tego typu informacjami

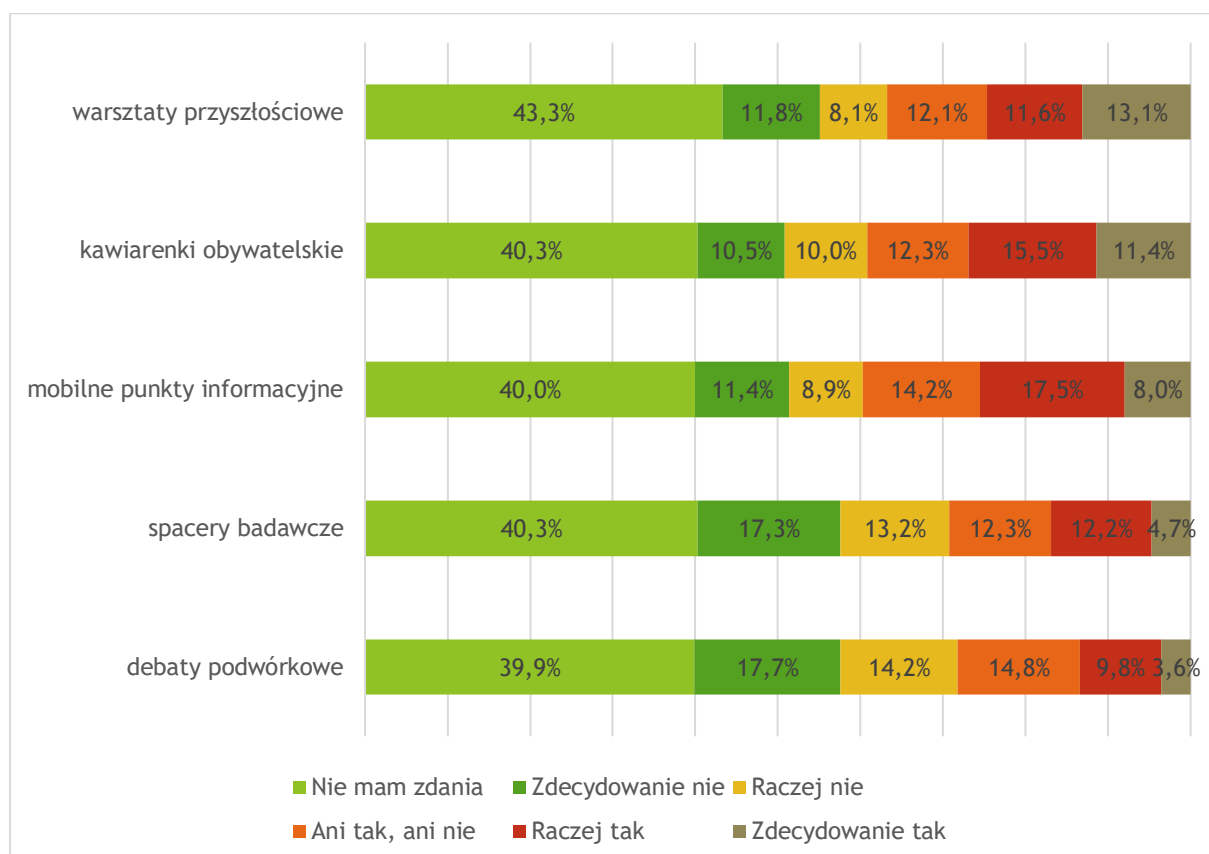
3.5 Potrzeby związane z rewitalizacją

Ostatni blok pytań ankiety odnosił się do określenia potrzeb związanych z rewitalizacją oraz preferowanych form uczestnictwa w konsultowaniu tego procesu.

Ponad 34% uczniów i uczennic biorących udział w badaniu jest zainteresowanych udziałem w procesie konsultacji. Ponad 47% respondentów nie jest zainteresowanych angażowaniem w ten proces, natomiast 18,4% badanych nie udzieliło na to pytanie odpowiedzi. Główne przyczyny braku zainteresowania uczestnictwem w tym działaniu związane były z zamieszkiwaniem obszaru innego niż Śródmieście, brakiem czasu, brakiem wiedzy o procesie rewitalizacyjnym, jego znaczeniu i zasięgu. Opinie mieszkańców i mieszkanek Dąbrowy Górniczej nie różnią się znacząco od opinii respondentów z innych miejscowości.

Wśród proponowanych form uczestnictwa w konsultacjach społecznych dotyczących Śródmieścia Dąbrowy Górniczej większość wskazań wahała się na poziomie od 8% do 17,5%. Z największym zainteresowaniem spotkały się warsztaty przyszłościowe, w których *zdecydowanie* chciałoby uczestniczyć 13,1% respondentów. Drugim wskazaniem były kawiarenki obywatelskie (11,4%), a trzecim mobilne punkty informacyjne (8%). Z najmniejszym zainteresowaniem (największy odsetek odpowiedzi *zdecydowanie nie*) spotkała się propozycja debat podwórkowych (17,7%) i spacerów badawczych (17,3%). Każda z proponowanych form uczestnictwa w konsultacjach otrzymała około 40% odpowiedzi *trudno powiedzieć*. Na poniższym wykresie zaprezentowane zostały preferowane formy uczestnictwa w konsultacjach społecznych dotyczących Śródmieścia Dąbrowy Górniczej.

Wykres 21 Preferowane formy uczestnictwa w konsultacjach społecznych dotyczących Śródmieścia Dąbrowy Górniczej

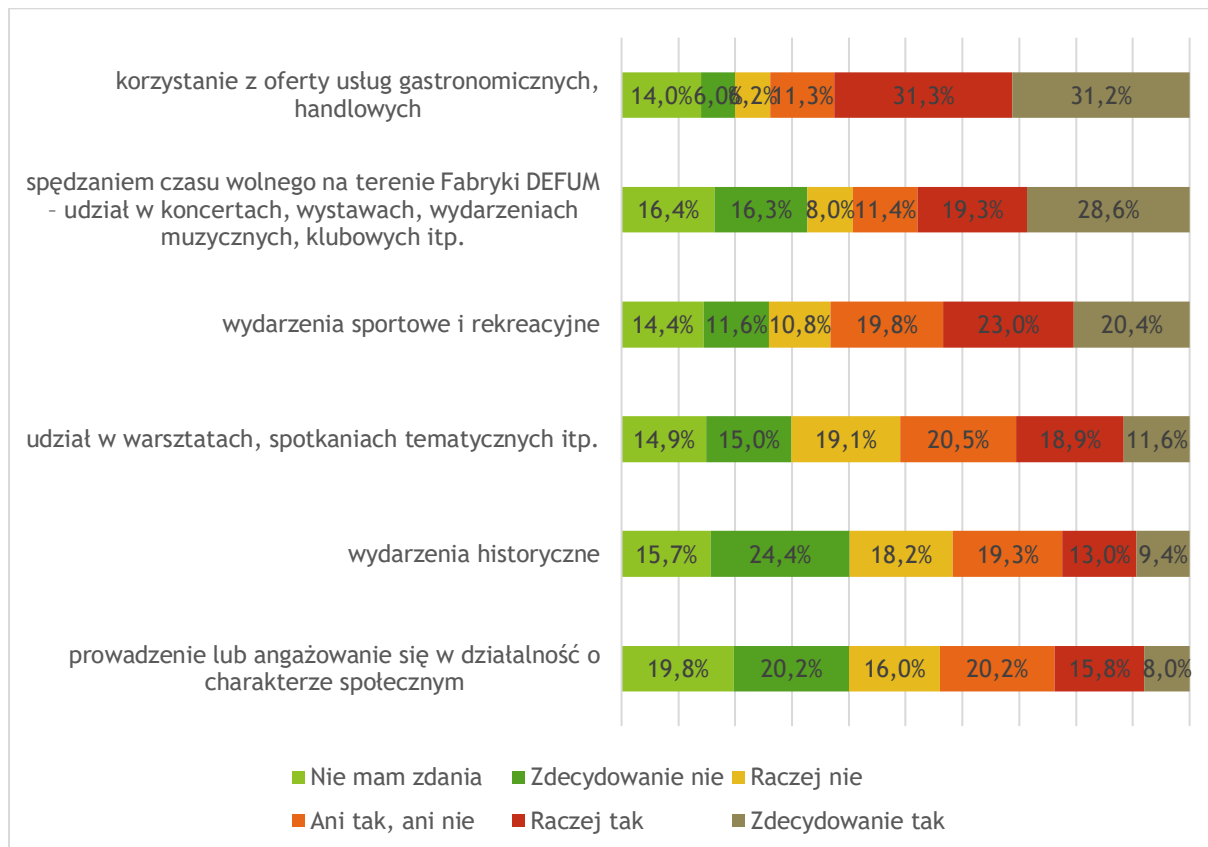

Źródło: badania własne, N=776

Kolejne skierowane do uczniów i uczennic pytanie dotyczyło zainteresowania spędzaniem czasu na terenie byłych zakładów DEFUM oraz form jego spędzania. Respondenci za najbardziej interesującą uznali możliwość korzystania z oferty gastronomicznej i handlowej umiejscowionych na terenie byłych zakładów DEFUM (31,2% wskazań na *zdecydowanie tak* i 31,3% wskazań na *raczej tak*). Drugą w kolejności preferowaną formą aktywności okazała się możliwość spędzania czasu wolnego na terenie byłych zakładów DEFUM – udział w koncertach, wystawach, wydarzeniach muzycznych, klubowych itp. (28,6% wskazań na *zdecydowanie tak* i 19,3% wskazań na *raczej tak*). Trzeci wybór odnosił się do uczestnictwa w wydarzeniach sportowych i rekreacyjnych (20,4% wskazań na *zdecydowanie tak* i 23% wskazań na *raczej tak*). Na poniższym wykresie zaprezentowane zostały preferowane formy aktywności na terenie byłych zakładów DEFUM.

Wykres 22 Preferowane formy aktywności na terenie byłych zakładów DEFUM

Źródło: badania własne, N=776

Ostatnie pytanie dotyczyło pożądanego kierunku rewitalizacji na terenie byłych zakładów DEFUM. Uczniowie i uczennice zgłosili następujące postulaty: stworzenie oferty zagospodarowania czasu wolnego, rozwinięcie usług gastronomicznych, stworzenie nowych terenów zielonych oraz stworzenie przestrzeni dla rzemieślników. Respondenci podkreślali to, że cenne byłoby zachowanie klimatu i estetyki byłych zakładów DEFUM.

4. Podsumowanie i wnioski

W badaniu udział wzięło 776 uczniów i uczennic (44% mężczyzn i 56% kobiet) szkół średnich z terenu Dąbrowy Górniczej, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów kształcących się na kierunkach rzemieślniczych i związanych z sektorem kreatywnym. Badani najliczniej reprezentowali licea ogólnokształcące i technika. W próbie znalazły się osoby w wieku od 16 do 25 lat. Wśród uczniów i uczennic liceów najliczniej reprezentowany był profil językowy, profil biologiczno-chemiczny, profil humanistyczny, profil matematyczno-informatyczny, profil prawno-społeczny oraz plastyczny. Wśród uczniów i uczennic techników najliczniej reprezentowane były kierunki takie jak: informatyka, eksploatacja portów i terminali, żywienie i usługi gastronomiczne i organizacja reklamy. Z zasadniczych szkół zawodowych wypowiedzieli się respondenci i respondentki kształcący się w zawodach elektromechanik, monter zabudowy oraz mechanik pojazdów samochodowych.

Wśród uczniów i uczennic zamieszkujących Dąbrowę Górniczą najliczniejszą grupę stanowili respondenci z dzielnic Gołonóg, Mydlice Północne oraz Reden–Adamiecki. Respondenci i respondentki spoza terenu Dąbrowy Górniczej najliczniej reprezentowali Sosnowiec, Będzin i Ząbkowice.

Niemal 30% badanych zadeklarowało, że w perspektywie najbliższych 5 lat planuje pozostać w aktualnym miejscu zamieszkania. 212 respondentów i respondentek nie miało na chwilę badania sprecyzowanych planów w tej kwestii. Wśród przyczyn planowanej zmiany miejsca zamieszkania wymieniane były głównie dalsze plany edukacyjne. Wyjazd na studia zadeklarowało 26,7% badanych. Drugą przyczyną zmiany miejsca zamieszkania wskazywaną przez respondentów były lepsze zarobki, natomiast trzecią najczęściej wskazywaną przyczyną był brak perspektyw. Odnotować należy to, że tendencja do zmiany miejsca zamieszkania była silniejsza wśród uczniów i uczennic z miejscowości innych niż Dąbrowa Górnicza.

W dalszej kolejności uczniowie i uczennice poproszeni zostali o ocenę sytuacji materialnej rodziny pochodzenia. Ponad połowa badanych oceniła sytuację materialną rodziny jako dobrą. 24% respondentów oceniło sytuację materialną swojej rodziny jako przeciętną, a 148 osób zadeklarowało, że jest ona bardzo dobra.

Następnie respondenci i respondentki poproszeni zostali o zadeklarowanie najważniejszych celów życiowych. Najwięcej odpowiedzi dotyczyło pożądanego statusu zawodowego oraz tzw. udanego życia rodzinnego i przyjacielskiego oraz stabilnych, bezpiecznych relacji społecznych. 16,4% respondentów za najważniejszy cel życiowy uznało zdobycie ciekawej i zgodnej

z zainteresowaniami pracy. Dla 367 respondentów najważniejsze jest zdobycie miłości i przyjaźni. Dla 13,5% badanych najważniejsze jest udane życie rodzinne. 11,7% wskazań dotyczyło spokojnego życia bez kłopotów i konfliktów. W perspektywie dekady respondenci planują głównie zdobyć wykształcenie wyższe lub średnie zawodowe. 19,1% respondentów nie sprecyzowało jeszcze planów w tej kwestii.

Wśród planowanych kierunków kształcenia po zdobyciu matury, respondenci i respondentki wskazywali najczęściej studia techniczne, medyczne, prawno-administracyjne, artystyczne oraz ekonomiczne. 194 uczniowie i uczennice nie podjęło decyzji dotyczącej wyboru kierunku dalszego kształcenia, natomiast 14,1% badanych nie planuje studiów wyższych. W dalszej kolejności uczniowie i uczennice poproszeni zostali o wskazanie preferowanego ośrodka akademickiego, w którym chcieliby kontynuować edukację. W pierwszej kolejności wybierane były Katowice, w drugiej Kraków, a w trzeciej Wrocław. Wśród innych najczęściej wskazywanych wymieniane były: Warszawa, lokalizacje zagraniczne (niesprecyzowane), Gliwice, Łódź, Częstochowa i Poznań. 5,3% badanych planuje studia w Dąbrowie Górniczej, natomiast 1,8% w Sosnowcu.

Wśród zawodów, które uczniowie i uczennice planują zdobyć w perspektywie najbliższej dekady zaobserwować można duże rozproszenie. Najwięcej wskazań uzyskały takie zawody jak informatyk, lekarz, policjant, prawnik, psycholog i fryzjer. Uczniowie i uczennice zapytani o przewidywane miejsce pracy w ciągu najbliższej dekady deklarowali najczęściej chęć założenia własnej firmy lub emigracji zarobkowej. 12,8% respondentów zadeklarowało chęć pracy w prywatnym, polskim zakładzie pracy. Niecałe 23% respondentów nie potrafiło określić przewidywanego miejsca zatrudnienia w perspektywie najbliższej dekady. 153 badanych planuje zatrudnienie w branży działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej – księgowości, usługach prawnych, doradztwie, badaniach, architekturze i projektowaniu. 119 uczniów i uczennic przewiduje zatrudnienie w branży reklamowej, druku, wydawnictwie, usługach video, audio, obsłudze muzycznej, fotografii itp.. 108 badanych zakłada pracę związaną z kulturą, rozrywką i rekreacją. Dalsze wskazania dotyczyły branży edukacyjnej, szkoleń i kursów, opieki zdrowotnej i pomocy społecznej, transportu i gospodarki magazynowej. 142 uczniów i uczennic nie potrafiło wskazać przewidywanej branży zatrudnienia.

Kolejne pytania badania związane były z częstotliwością i sposobami korzystania z Centrum/Śródmieścia Dąbrowy Górniczej, przy czym zaznaczyć należy że dla respondentów i respondentek uczących się w miejscowościach innych niż Dąbrowa Górnicza wizyty w Centrum mogą wiązać się z „przesiadkowym” charakterem tego obszaru. Większość badanych przebywa/ przychodzi/ przyjeżdża do Centrum Dąbrowy Górniczej codziennie. 28,5% respondentów i respondentek przebywa w Centrum co najmniej raz w tygodniu. 14,4% uczniów i uczennic odwiedza Śródmieście kilka razy w miesiącu. 4% badanych odwiedza Centrum kilka razy do roku lub rzadziej niż raz w roku. Głównie wymienianym argumentem, który mógłby przekonać respondentów do częstszych odwiedzin tego obszaru są wydarzenia kulturalne, lokale gastronomiczne i lepsze skomunikowanie terenu Śródmieścia. Wśród pozostałych odpowiedzi pojawiały się takie argumenty jak wybudowanie skateparku lub skatespotu, zwiększenie ilości sklepów, zazielenienie przestrzeni oraz rewitalizacja architektoniczna starych budynków. Respondenci i respondentki wskazywali także na zwiększenie ilości miejsc „gdzie można usiąść” oraz powstanie nowych kawiarni. Wśród celów, w jakich respondenci odwiedzają Centrum Dąbrowy Górniczej najczęściej wskazywane były zakupy, edukacja, konieczność przesiadki oraz spotkania z rodziną i znajomymi. Najpopularniejszym sposobem transportu mieszkańców innych miejscowości do Centrum jest komunikacja autobusowa. Korzystanie z niej deklaruje 39,5% badanych. Drugą najczęściej deklarowaną metodą transportu jest korzystanie z samochodu, a trzecią korzystanie z tramwaju. Uczniowie i uczennice z terenu Dąbrowy Górniczej chętniej korzystają z rowerów i poruszają się pieszo niż badani z innych miejscowości. Respondenci i respondentki najczęściej przebywają w Centrum Dąbrowy Górniczej od 1-2 godzin. 187 osób spędza w Śródmieściu do 4 godzin, natomiast 18,1% respondentów spędza w Centrum mniej niż godzinę. 66 osób spędza tu najczęściej kilkanaście minut; 8,9% respondentów przyjeżdża do Śródmieścia Dąbrowy Górniczej na więcej niż 4 godziny. Uczniowie i uczennice z terenu Dąbrowy Górniczej spędzają w Centrum średnio więcej czasu niż ankietowani z innych miejscowości.

W zakresie oceny potencjału Centrum Dąbrowy Górniczej uczniowie i uczennice najwyżej (*bardzo dobry*) ocenili dostępność centrum handlowego. Jako *dobrą* ocenili dostępność transportu publicznego, dostępność małych sklepów, dostępność miejsc, w których spędzić można czas wolny, dostępność lokali gastronomicznych, dostępność terenów zielonych, dostępność oferty firm usługowych, dostępność szkół i przedszkoli, dostępność instytucji

kultury, stan techniczny chodników i oświetlenia, estetykę otoczenia oraz poziom bezpieczeństwa. Jako *średnią* w dominującej mierze respondenci i respondentki ocenili czystość na terenie dzielnicy, jakość środowiska naturalnego oraz dostępność miejsc parkingowych. Oceny *słabe* i *bardzo słabe* nie dominowały w żadnej z kategorii. W kwestiach takich jak jakość warunków mieszkaniowych, aktywność organizacji pozarządowych, jakość oferty i programów kierowanych do dzieci i młodzieży, aktywność mieszkańców w podejmowaniu wspólnych działań, możliwość znalezienia zatrudnienia na terenie Śródmieścia, dostępność usług służby zdrowia, warunki do prowadzenia działalności gospodarczej, dostępność świetlic i punktów opieki nad dziećmi czy jakość oferty i programów kierowanych do seniorów, uczniowie i uczennice biorący udział w badaniu głównie nie mieli wyrobionego zdania.

W opinii respondentów i respondentek najbardziej odczuwalne deficyty terenu Śródmieścia Dąbrowy Górniczej związane są z brakiem miejsc parkingowych i ścieżek rowerowych. Na terenie Śródmieścia Dąbrowy Górniczej nie brakuje sklepów i małego handlu, elementów małej architektury, kawiarni i restauracji, ławek i koszy na śmieci, miejsc spędzania wolnego czasu takich jak place zabaw, skwery, miejsca zielone oraz infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Badani w głównej mierze nie potrafili wyrazić zdania co do ewentualnego zapotrzebowania na miejsca wsparcia dla osób z problemami społecznymi, placówek opieki medycznej oraz organizacji wpływających na aktywność społeczną. Wśród innych deficytów Śródmieścia wymieniane były: brak pubów i dyskotek, restauracji typu fast food czy wypożyczalni rowerów. Wśród pozostałych braków wskazane zostały także patrole policji. 142 respondentów zdecydowało się wskazać na elementy, usługi czy instytucje, które nie powinny znajdować się w Śródmieściu. Badani wymienili między innymi: „niehigieniczne budki z jedzeniem”, sklep Aldi na terenie zielonym przy CH Pogorii, banki, kasyna i sex shop. Wśród mocnych stron Śródmieścia respondenci wymieniali możliwość rekreacji i spędzania wolnego czasu, dobrą komunikację miejską, dostępność CH Pogoria, dobry dostęp do sklepów, estetykę otoczenia i bezpieczeństwo, małą architekturę dostępność różnego rodzaju usług – od edukacyjnych po gastronomiczne. Wśród słabych stron Śródmieścia badani wymieniali, zły stan środowiska, niewielką ilość miejsc, w których spędzać można czas wolny, w tym miejsc zielonych, niewielką ilość miejsc parkingowych, duży ruch i korki, obecność bezdomnych i nadużywanie alkoholu w miejscach publicznych, niski poziom bezpieczeństwa oraz słaby stan infrastruktury, w tym brak ścieżek rowerowych. Wymienianie przez respondentów

i respondentki wady, które pokrywały się z zaletami to niewielka ilość restauracji i kawiarni oraz brak małego handlu.

Kolejny obszar postawionych ankietowanym pytań dotyczył wiedzy na temat rewitalizacji Śródmieścia Dąbrowy Górniczej i projektu „Fabryka Pełna Życia - rewitalizacja Śródmieścia Dąbrowy Górniczej” oraz jej źródeł. 547 uczniów i uczennic nie słyszało o planach rewitalizacji Śródmieścia. Świadomych tego procesu było zaledwie 27,9% respondentów. Odsetek osób nieposiadających wiedzy na temat działań rewitalizacyjnych był wyższy w przypadku osób mieszkających poza Dąbrową Górniczą. 336 osób słyszało o projekcie „Fabryka Pełna Życia - rewitalizacja Śródmieścia Dąbrowy Górniczej”. 55,6% badanych nie zdawało sobie sprawy z tego przedsięwzięcia. Odsetek osób mających wiedzę o projekcie był wyższy wśród mieszkańców Dąbrowy Górniczej. W dalszej kolejności respondentów zapytano o wiedzę na temat innych obszarów objętych rewitalizacją w mieście Dąbrowa Górnicza. Uczniowie i uczennice wskazali takie lokalizacje jak: dworzec, Stara Pogoria, Osiedle Mydlice, Manhattan, Plac Hutnika, PKZ, Park Zielona, Stary Gołonóg, okolice Urzędu Miejskiego oraz Pałac Kultury. Respondenci zapytani zostali także o źródła wiedzy o procesach rewitalizacyjnych na terenie Śródmieścia. W pierwszej kolejności wskazywali oni na informacje przekazywane tzw. pocztą pantoflową, w drugiej na reklamę umieszczoną w przestrzeni publicznej, a w trzeciej kolejności na reklamę umieszczoną w Internecie. Respondenci poproszeni zostali także o udzielenie odpowiedzi na pytanie o preferowane źródła informacji na temat rewitalizacji Śródmieścia. Najczęściej wskazywali oni na imprezy promocyjne, reklamę w Internecie i reklamę umieszczoną w przestrzeni publicznej.

Blisko 54% uczniów i uczennic biorących udział w badaniu jest zainteresowanych udziałem w procesie konsultacji procesu rewitalizacji Śródmieścia Dąbrowy Górniczej. Pozostałe 46% nie chce być angażowanych w ten proces. Główne przyczyny braku zainteresowania uczestnictwem w tym działaniu związane były z zamieszkiwaniem obszaru innego niż Śródmieście, brakiem czasu, brakiem wiedzy o procesie rewitalizacyjnym, jego znaczeniu i zasięgu.

Wśród proponowanych form uczestnictwa z największym zainteresowaniem spotkały się warsztaty przyszłościowe. Drugim wskazaniem były kawiarenki obywatelskie, a trzecim mobilne punkty informacyjne. Z najmniejszym zainteresowaniem (największy odsetek odpowiedzi *zdecydowanie nie*) spotkała się propozycja debat podwórkowych i spacerów badawczych.

Kolejne skierowane do uczniów i uczennic pytanie dotyczyło zainteresowania spędzaniem czasu na terenie byłych zakładów DEFUM oraz form spędzania tego czasu. Respondenci za najbardziej interesującą uznali możliwość korzystania z oferty gastronomicznej i handlowej umiejscowionej na terenie byłych zakładów DEFUM. Drugą w kolejności preferowaną formą aktywności okazała się możliwość udziału w koncertach, wystawach, wydarzeniach muzycznych, klubowych itp.. Trzeci wybór odnosił się do uczestnictwa w wydarzeniach sportowych i rekreacyjnych. Ostatnie pytanie dotyczyło pożądanego kierunku rewitalizacji na terenie byłych zakładów DEFUM. Uczniowie i uczennice zgłosili następujące postulaty: stworzenie oferty zagospodarowania czasu wolnego, rozwinięcie usług gastronomicznych, stworzenie nowych terenów zielonych oraz stworzenie przestrzeni dla rzemieślników. Respondenci podkreślali to, że cenne byłoby zachowanie klimatu i estetyki dawnych zakładów DEFUM.

Spis wykresów

Wykres 1 Typy szkół.....	7
Wykres 2 Miejsce zamieszkania respondentów.....	8
Wykres 3 Kierunki kształcenia/ specjalności respondentów.....	9
Wykres 4 Plany dotyczące miejsca zamieszkania (perspektywa 5 lat).....	10
Wykres 5 Przyczyny planowanej zmiany miejsca zamieszkania.....	12
Wykres 6 Ocena sytuacji materialnej rodziny.....	13
Wykres 7 Najważniejsze cele życiowe.....	14
Wykres 8 Planowany poziom wykształcenia (perspektywa 5-10 lat).....	14
Wykres 9 Planowany kierunek studiów.....	15
Wykres 10 Ośrodek akademicki.....	16
Wykres 11 Przewidywane miejsce pracy (perspektywa 5-10 lat).....	17
Wykres 12 Przewidywana branża zatrudnienia.....	18
Wykres 13 Częstotliwość wizyt w Centrum/ Śródmieściu Dąbrowy Górniczej.....	19
Wykres 14 Cele odwiedzin Centrum Dąbrowy Górniczej.....	20
Wykres 15 Metody transportu do Centrum Dąbrowy Górniczej.....	22
Wykres 16 Czas wizyt w Centrum Dąbrowy Górniczej.....	23
Wykres 17 Ocena wybranych aspektów jakości życia i funkcjonowania na terenie dzielnicy Śródmieście.....	25
Wykres 18 Deficyty terenu Śródmieścia Dąbrowy Górniczej.....	26
Wykres 19 Źródła informacji na temat rewitalizacji Śródmieścia.....	29
Wykres 20 Preferowane źródła informacji na temat rewitalizacji Śródmieścia.....	30
Wykres 21 Preferowane formy uczestnictwa w konsultacjach społecznych dotyczących Śródmieścia Dąbrowy Górniczej.....	32
Wykres 22 Preferowane formy aktywności na terenie byłych zakładów DEFUM.....	33

Spis tabel

Tabela 1 Plany dotyczące miejsca zamieszkania (perspektywa 5 lat; mieszkańcy Dąbrowy Górniczej oraz mieszkańcy innych miejscowości).....	11
Tabela 2 Częstotliwość wizyt w Śródmieściu Dąbrowy Górniczej (mieszkańcy Dąbrowy Górniczej oraz mieszkańcy innych miejscowości).....	19
Tabela 3 Cel odwiedzin Śródmieścia (mieszkańcy Dąbrowy Górniczej oraz mieszkańcy innych miejscowości).....	21
Tabela 4 Metody transportu do Centrum Dąbrowy Górniczej (mieszkańcy Dąbrowy Górniczej oraz mieszkańcy innych miejscowości).....	22
Tabela 5 Czas wizyt w Centrum Dąbrowy Górniczej (mieszkańcy Dąbrowy Górniczej oraz mieszkańcy innych miejscowości).....	23
Tabela 6 Wiedza o procesach rewitalizacyjnych Śródmieścia (mieszkańcy Dąbrowy Górniczej oraz mieszkańcy innych miejscowości).....	28

Tabela 7 Wiedza o projekcie "Fabryka Pełna Życia" (mieszkańcy Dąbrowy Górniczej oraz mieszkańcy innych miejscowości).....28

Załącznik 1 - Ankieta

Ankieta Uczniowie Szkół Średnich

Witaj,

Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Gospodarczych Delta Partner we współpracy z Urzędem Miejskim w Dąbrowie Górniczej prowadzi obecnie badania związane z opracowaniem Programu Rewitalizacji Śródmieścia Dąbrowy Górniczej. Badanie ma na celu zebranie informacji, opinii mieszkańców oraz osób odwiedzających miasto na temat potrzeb i pożądaných kierunków zmian. W związku z tym, chcielibyśmy zaprosić Cię do udziału w badaniu związanym z tym tematem. Jednocześnie zapewniamy, że badanie ma charakter anonimowy i wyniki będą prezentowane jedynie w postaci zbiorczych, statystycznych zestawień opinii wielu osób.

Uwaga: jeśli w pytaniu nie wskazano inaczej, zakreśl tylko jeden numer znajdujący się obok odpowiedzi.

Część I Metryka

M1.	Płeć:		
	kobieta	1	mężczyzna
			2
M2.	Wiek:		
Podaj swój rok urodzenia:			

M3.	Jeśli jesteś mieszkańcem/mieszkanką Dąbrowy Górniczej, wskaż dzielnicę w której mieszkasz. Jeśli zamieszkujesz poza Dąbrową Górniczą, wskaż w jakim mieście mieszkasz.				
Śródmieście	1	Tworzeń	10	Marianki-Ratanice	19
Stara Dąbrowa-Mydlice Południowe	2	Manhattan-Staszic-Podlesie	11	Piekło-Antoniów	20
Mydlice Północne	3	Strzemieszycze Wielkie	12	Łęknice	21
Reden-Adamecki	4	Strzemieszycze Małe	13	Łosień	22
Aleje	5	Ząbkowice	14	Łęka	23
Brodway	6	Ujejsce	15	Okradzionów	24
Gołonóg	7	Trzebieszawice	16	Kuźniczka Nowa	25
Stary Gołonóg	8	Tucznowa-Bugaj-Sikorka	17	Błędów	26
Kasprzaka	9	Zielona-Korzeniec-Dziewiąty	18		
Sosnowiec	27	Będzin	28	Czeladź	29
Katowice	30	Mysłowice	31	Bytom	32
Inne miasto, wpisz jakie:					33

M4.	Do jakiej szkoły uczęszczasz?		
	zasadnicza zawodowa	1	technikum
	liceum ogólnokształcące	2	szkoła policealna
	liceum profilowane	3	inna, jaka? .....
M5.	Podaj kierunek kształcenia/specjalność/profil		
.....			

Część II
Plany i zawód

1. Gdzie w perspektywie najbliższych 5 lat chciałabyś/chciałbyś mieszkać? <i>Zaznacz 1 odpowiedź.</i>					
tu gdzie mieszkam	1	w innej miejscowości na terenie województwa śląskiego	2	w innej miejscowości poza woj. śląskim, ale w Polsce	3
za granicą	4	gdzieś indziej, lokalizacja nie ma znaczenia	5	trudno powiedzieć	6

2. Jeśli planujesz zmianę miejsca zamieszkania proszę wpisz, dlaczego/co jest tego powodem?

3. Jak oceniasz sytuację materialną swojej rodziny?											
bardzo dobra	1	dobra	2	przeciętna	3	zła	4	bardzo zła	5	trudno powiedzieć	6

4.	Ludzie mają w życiu różne cele i dążenia. Które z poniższych celów są dla Ciebie najważniejsze? Proszę podać maksymalnie 3 główne cele. <i>Można zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi..</i>	
	bycie użytecznym dla innych	1
	zdobycie miłości, przyjaźni	2
	spokojne życie bez kłopotów, konfliktów	3
	osiągnięcie sukcesu w dziedzinie nauki lub sztuki	4
	życie zgodne z zasadami religijnymi, z zasadami uczciwości	5
	osiągnięcie wysokiej pozycji zawodowej, zrobienie kariery	6
	życie/praca w miejscowości, w której mieszkasz	7
	ciekawa praca, zgodna z twoimi zainteresowaniami	8
	zdobycie pozycji w gospodarce, możliwość podejmowania ważnych decyzji w tej sferze	9
	bogate życie towarzyskie, barwne, pełne rozrywek	10
	zdobycie pozycji w życiu politycznym – możliwość wywierania wpływu na życie społeczne i polityczne	11
	zdobycie pracy dającej Ci niezależność	12
	udane życie rodzinne	13
	zdobycie majątku, osiągnięcie wysokiej pozycji materialnej	14
	inne (jakie?).....	15

5.	Jakie planujesz mieć wykształcenie za 5 – 10 lat?			
	zasadnicze zawodowe	1	policealne	4
	średnie zawodowe	2	wyższe	5
	średnie ogólnokształcące	3	nie wiem	6

6.	Jaki kierunek studiów zamierzasz wybrać? <i>Jeśli zamierzasz studiować, wskaż 1 kierunek, który chcesz studiować najbardziej.</i>	
	<i>nie wybieram się na studia</i>	1
	techniczny	2
	nauki społeczne	3
	ekonomiczny	4
	pedagogiczny	5
	filologiczny	6
	medyczny	7
	prawno-administracyjny	8
	rolniczy	9
	matematyczno-przyrodniczy	10
	artystyczny	11
	wojskowy	12
	wychowanie fizyczne (rehabilitacja, fizjoterapia, rekreacja, turystyka)	13
	jeszcze się nie zdecydowałam/łem	14
	inny (jaki?).....	15

7.	Gdzie planujesz studiować? <i>Wskaż miasto, w którym chcesz się kształcić (Twój pierwszy wybór)</i>	
	<i>nie wybieram się na studia</i>	1
	Dąbrowa Górnicza	2
	Sosnowiec	3
	Katowice	4
	Wrocław	5
	Kraków	6
	inne miasto, jakie.....	7

8.	Jaki planujesz mieć zawód za 5 – 10 lat?	
	.....	

9.	Gdzie będziesz pracował/a za 5 – 10 lat? <i>Zaznacz 1 najważniejszą odpowiedź.</i>	
	w zakładzie, firmie prywatnej polskiej	1
	w firmie prywatnej zagranicznej	2
	w zakładzie, firmie państwowej	3
	w administracji	4
	będę pracował(a) za granicą	5
	będę miał(a) własną firmę	6
	będę pracował/prowadził rodziną firmę	7
	w organizacji społecznej lub politycznej	8
	będę pracował(a) w gospodarstwie rolnym	9
	nie będę pracował(a), będę zajmować się domem	10
	będę robił(a) coś innego / trudno powiedzieć	11
	inne miejsce (jakiej).....	12

10.	W jakiej branży chciał(a)być pracować w przyszłości? <i>Wskaż maksymalnie 3 branże.</i>	
	handel spożywczy, przemysłowy	1.
	budownictwo	2.
	przetwórstwo przemysłowe – produkcja artykułów spożywczych, napojów, mebli, odzieży itp.	3.
	reklama, druk, wydawnictwo, usługi video, audio, obsługa muzyczna, fotografia itp.	4.
	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – księgowość, usługi prawne, doradztwo, badania, architektura, projektowanie	5.
	transport i gospodarka magazynowa	6.
	naprawa pojazdów samochodowych	7.
	usługi rzemieślnicze – krawiec, szewc, fryzjer, kominiarz, jubiler, naprawa sprzętów i urządzeń itp.	8.
	zakwaterowanie i gastronomia	9.
	działalność finansowa i ubezpieczeniowa	10.
	obsługa rynku nieruchomości	11.
	edukacja, szkolenia, kursy	12.
	działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją – sport, gimnastyka	13.
	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	14.
	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	15.
	górnictwo i wydobywanie	16.
	hutnictwo	17.
	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	18.
	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	19.
	administrowanie i działalność wspierająca	20.
	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	21.
	pozostała działalność usługowa	22.
	gospodarstwo domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwo domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	23.
	inna branża, wpisz jaka?	24.
	nie potrafię wskazać branży	25.

Część III
Cel i częstotliwość wizyt w centrum

11.	Jak często bywasz w okolicach Placu Wolności/Pałacu Kultury Zagłębia – tj. w Śródmieściu/Centrum Dąbrowy Górniczej?	
	codziennie	1
	co najmniej raz w tygodniu	2
	kilka razy w miesiącu	3
	rzadziej niż raz w miesiącu -> przejdź do pyt. 10	4
	raz w roku lub rzadziej -> przejdź do pytania 12 a następnie do części V (str.7)	5

12.	Jeśli w pytaniu 11 udzieliłeś/aś odpowiedzi rzadziej niż raz w miesiącu lub raz w roku lub rzadziej wpisz co skłoniłoby Cię do częstszego korzystania z Centrum/Śródmieścia miasta Dąbrowa Górnicza?	

13.	W jakim celu najczęściej przebywasz w Centrum Dąbrowy Górniczej? (Poza ewentualnym zamieszkiwaniem.) Przypisz w kratce z prawej strony ocenę według skali (od 1 do 3) do każdego z zagadnień.	
1	Zakupy	
2	Szkoła/uczelnia	
3	Korzystanie z oferty instytucji kultury, kino, biblioteka, Pałac Kultury Zagłębia, Muzeum i in.	
4	Spotkania z rodziną/znajomymi	
5	Uczestnictwo w wydarzeniach sportowych, sport, aktywność fizyczna	
6	Korzystanie z oferty usługowej firm zlokalizowanych w Centrum – fryzjer, kosmetyczka, naprawy sprzętów, fotograf, xero itp.	
7	Korzystanie z oferty gastronomicznej, kawiarni, restauracji, PUB-ów	
8	Przesiadki na inną linię lub środek transportu	
9	Korzystanie z oferty rozrywkowej	
10	Spacery, spędzanie wolnego czasu	
11	Inne, jakie?	

Skala ocen:
1 – wcale/w ogóle
2 – rzadko
3 – często

14.	W jaki sposób najczęściej docierasz do Centrum miasta/Śródmieścia Dąbrowy Górniczej? Zaznacz wszystkie najczęściej wykorzystywane przez Ciebie sposoby.							
autobusem	1	tramwajem	2	busem (przewoźnik prywatny, D-etka)	3	pieszo	4	
rowerem	5	samochodem	6	koleją	7	w inny sposób, jaki?	8	

15.	Ile czasu spędzasz w trakcie wymienionych wizyt w Centrum miasta/w Śródmieściu?								
kilka-kilkanaście minut	1	do godziny	2	1-2 godziny	3	do 4 godzin	4	powyżej 4 godzin	5

Część IV
Ocena potencjału Centrum

16.	Za pomocą szkolnej skali od 1 do 5, gdzie: 1 to ocena bardzo słaba, 2 słaba, 3 średnia, 4 dobra, a 5 bardzo dobra, 0 jeśli nie masz na ten temat zdania ocień wybrane aspekty jakości życia i funkcjonowania na terenie dzielnicy Śródmieście: Przypisz ocenę do każdego z zagadnień w okienku znajdującym się po prawej stronie.									
1	Dostępność usług służby zdrowia	7	Estetyka otoczenia	3	Poziom bezpieczeństwa	9	Dostępność małych sklepów			
2	Dostępność miejsc parkingowych	8	Dostępność terenów zielonych (parków, skwerów itp.)	4	Aktywność organizacji pozarządowych	0	Dostępność oferty firm usługowych (np. fryzjer, poczta)			
3	Dostępność transportu publicznego	9	Jakość środowiska naturalnego (np. stan powietrza)	5	Aktywność mieszkańców w podejmowaniu wspólnych działań	1	Dostępność lokali gastronomicznych			
4	Stan techniczny chodników i oświetlenia	0	Warunki do prowadzenia działalności gospodarczej	6	Dostępność instytucji kultury	2	Jakość oferty i programów kierowanych do dzieci i młodzieży			
5	Czystość na terenie dzielnicy	1	Możliwość znalezienia zatrudnienia na terenie Śródmieścia	7	Dostępność miejsc w których można spędzić czas wolny	3	Jakość oferty i programów kierowanych do seniorów			

6	Jakość warunków mieszkaniowych	1 2	Dostępność szkół, przedszkoli	1 8	Dostępność centrum handlowego	2 4	Dostępność świetlic i punktów opieki nad dziećmi	

17. Czego Twoim zdaniem brakuje zdanem na terenie Śródmieścia/Centrum Dąbrowy Górniczej?								
1.	Miejsc spędzania wolnego czasu – place zabaw, skwery, miejsca zielone itp.	1	nie brakuje	2	brakuje	3	trudno powiedzieć	
2.	Organizacji wpływających na aktywność społeczną	1	nie brakuje	2	brakuje	3	trudno powiedzieć	
3.	Infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	1	nie brakuje	2	brakuje	3	trudno powiedzieć	
4.	Wydarzeń/projektów integrujących społeczność	1	nie brakuje	2	brakuje	3	trudno powiedzieć	
5.	Kawiarni, restauracji	1	nie brakuje	2	brakuje	3	trudno powiedzieć	
6.	Sklepów, małego handlu	1	nie brakuje	2	brakuje	3	trudno powiedzieć	
7.	Placówek opieki medycznej	1	nie brakuje	2	brakuje	3	trudno powiedzieć	
8.	Miejsz wsparcia osób z problemami społecznymi	1	nie brakuje	2	brakuje	3	trudno powiedzieć	
9.	Muzeów, galerii sztuki	1	nie brakuje	2	brakuje	3	trudno powiedzieć	
10.	Elementów małej architektury (np. fontanny, pomnika itp.)	1	nie brakuje	2	brakuje	3	trudno powiedzieć	
11.	Ławek, koszy na śmieci	1	nie brakuje	2	brakuje	3	trudno powiedzieć	
12.	Miejsz parkingowych	1	nie brakuje	2	brakuje	3	trudno powiedzieć	
13.	Ścieżek rowerowych	1	nie brakuje	2	brakuje	3	trudno powiedzieć	

18. Czy dostrzegasz jeszcze jakieś braki w ofercie usług lub elementów dostępnych na terenie Śródmieścia?			
1	Nie	2	Tak, proszę wskazać jakie?

19. Czy są jakieś elementy, usługi, instytucje itp. które nie powinny Twoim zdaniem znajdować się w Śródmieściu?			
1	Nie, nie ma	2	Tak, proszę wskazać jakie?

20. Proszę wskazać co Twoim zdaniem jest mocną stroną a co największym problemem Śródmieścia?			
1	Wada:	2	Zalety:

Część V
Informacje na temat rewitalizacji

21.	Czy słyszałaś/słyszałeś o planach rewitalizacji Śródmieścia Dąbrowy Górniczej?			Tak	1	Nie	2
22.	Czy słyszałaś/słyszałeś o projekcie „Fabryka Pełna Życia”?			Tak	1	Nie	2
23.	Czy znasz inne obszary objęte rewitalizacją w mieście Dąbrowa Górnicza?						
1	Nie	2	Tak, proszę wskazać które?				

24.	Spośród wymienionych środków promocji proszę wskazać te formy/kanały, z których uzyskałaś/uzyskałeś informacje na temat rewitalizacji w Śródmieściu (na temat Fabryki Pełnej Życia): <i>Wstaw X przy każdej z form/kanałów, z których uzyskałaś/uzyskałeś informacje.</i>						
1.	Nie słyszałem/nie słyszałam o tych planach						☐
2.	Reklama drukowana - banery, plakaty itp.						☐
3.	Kontakt bezpośredni z zespołem projektu Fabryka Pełna Życia						☐
4.	Informacje od sąsiadów, znajomych						☐
5.	Promocja w prasie - w formie ogłoszeń, reklam, artykułów sponsorowanych itp.						☐
6.	Reklama internetowa - w postaci banerów, artykułów sponsorowanych, AdWords itp.						☐
7.	Reklama mailowa - wysyłka internetowa informacji o promocjach, produktach itp.						☐
8.	Reklama telewizyjna - reklamy, ogłoszenia, promocja produktów itp.						☐
9.	Imprezy promocyjne						☐
10.	Udziału w konsultacjach i punktach zbierania pomysłów rewitalizacyjnych						☐

25.	Czy i z jakich źródeł chciał(a)byś w przyszłości uzyskiwać informacje na temat rewitalizacji w Śródmieściu (na temat Fabryki Pełnej Życia): <i>Wstaw X przy każdej z form/kanałów, z których chcesz uzyskiwać informacje.</i>						
1.	Nie jestem zainteresowany(a) tego typu informacjami						☐
2.	Reklama drukowana - banery, plakaty itp.						☐
3.	Kontakt bezpośredni z zespołem projektu Fabryka Pełna Życia						☐
4.	Informacje od sąsiadów, znajomych						☐
5.	Promocja w prasie - w formie ogłoszeń, reklam, artykułów sponsorowanych itp.						☐
6.	Reklama internetowa - w postaci banerów, artykułów sponsorowanych, AdWords itp.						☐
7.	Reklama mailowa - wysyłka internetowa informacji o promocjach, produktach itp.						☐
8.	Reklama telewizyjna - reklamy, ogłoszenia, promocja produktów itp.						☐
9.	Imprezy promocyjne						☐
10.	Udziału w konsultacjach i punktach zbierania pomysłów rewitalizacyjnych						☐
11.	Inne, jakie?						☐

Część VI
Potrzeby związane z rewitalizacją

Informacja dla respondenta

Celem projektu Fabryka Pełna Życia jest stworzenie otwartej przestrzeni publicznej, która stanie się nowym centrum miasta i której ostateczny kształt zostanie przedyskutowany z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi oraz lokalnymi przedsiębiorcami. Realizatorom projektu zależy na tym, aby było to miejsce tętniące życiem, pełne zieleni z deptakiem łączącym rejon dworca kolejowego z Pałacem Kultury Zagłębia oraz Wyższą Szkołą Biznesu. W tym celu planuje się wykorzystanie potencjału jaki posiadają budynki dawnej fabryki i dawne fabryczne hale, które zamieniłyby swój dotychczasowy charakter na pomieszczenia wystawiennicze, miejsce dla gastronomii czy rekreacji. Założeniem jest również to, aby w cały proces zmiany włączyli się mieszkańcy Dąbrowy Górniczej, dlatego proszę o odpowiedź na kolejne pytania ankiety.

26.	Czy jesteś zainteresowany(a) udziałem w procesie konsultowania planów rewitalizacji Centrum Dąbrowy Górniczej?		
1	Tak przejdź do pytania 23	-> do 2	Nie, proszę powiedzieć, dlaczego? A następnie przejdź do pytania 28

27.	Czy jesteś zainteresowany(a) udziałem w procesie konsultowania planów rewitalizacji w tym: <i>Wpisz ocenę według skali 1-6 w okienku przy każdej z propozycji.</i>		
1	w spacerach badawczych – po terenie Śródmieścia, połączone z prelekcjami i rozmowami o pomysłach na jego zagospodarowanie i przemianę	____	Skala ocen: 1 – zdecydowanie nie 2 – raczej nie 3 – ani tak, ani nie 4 – raczej tak 5 – zdecydowanie tak 6 – trudno powiedzieć/nie mam zdania (nie czytaj)
2	debatach podwórkowych – prowadzonych na terenach poszczególnych dzielnic miasta, dotyczących przebudowy Śródmieścia	____	
3	mobilnych punktach informacyjnych – miejsca zbierania pomysłów zw. z rewitalizacją Śródmieścia zlokalizowane na ważnych wydarzeniach w mieście	____	
4	kawiarenkach obywatelskich – luźnych spotkaniach dyskusyjnych dotyczących planów przebudowy Śródmieścia	____	
5	warsztatach przyszłościowych – spotkaniach zespołów tematycznych poświęconych pracy koncepcyjnej dot. rewitalizacji Śródmieścia (np. zespół przedsiębiorców, mieszkańców, artystów)	____	

28.	Czy jesteś zainteresowany(a): <i>Wpisz ocenę według skali 1-6 w okienku przy każdej z propozycji.</i>		
1	spędzaniem czasu wolnego na terenie Fabryki DEFUM – udział w koncertach, wystawach, wydarzeniach muzycznych, klubowych itp.	____	Skala ocen: 1 – zdecydowanie nie 2 – raczej nie 3 – ani tak, ani nie 4 – raczej tak 5 – zdecydowanie tak 6 – trudno powiedzieć/nie mam zdania (nie czytaj)
2	korzystaniem z oferty usług gastronomicznych, handlowych	____	
3	udziałem w warsztatach, spotkaniach tematycznych itp.	____	
4	wydarzeniach sportowych i rekreacyjnych	____	
5	wydarzeniach historycznych,	____	
6	prowadzeniem lub angażowaniem się w działalność o charakterze społecznym	____	

29.	Jakiego typu działania/jakie kierunki rewitalizacji będą Twoim zdaniem najważniejsze na terenie DEFUM? Co Twoim zdaniem powinno się tam znaleźć?		
1	Nie wiem, trudno powiedzieć	2	Wpisz odpowiedź

Dziękujemy za udział w badaniu.